



ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

ARCHEOLOGIENOTA: VERSLAG VAN RESULTATEN

LAAKDAL, NIJVERHEIDSWEG



A. DEVROE
APRIL 2022

COLOFON

Project

Archeologienota – Laakdal, Nijverheidsweg

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv
Schaapsweg 106
3550 Heusden-Zolder
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkende archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2022 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

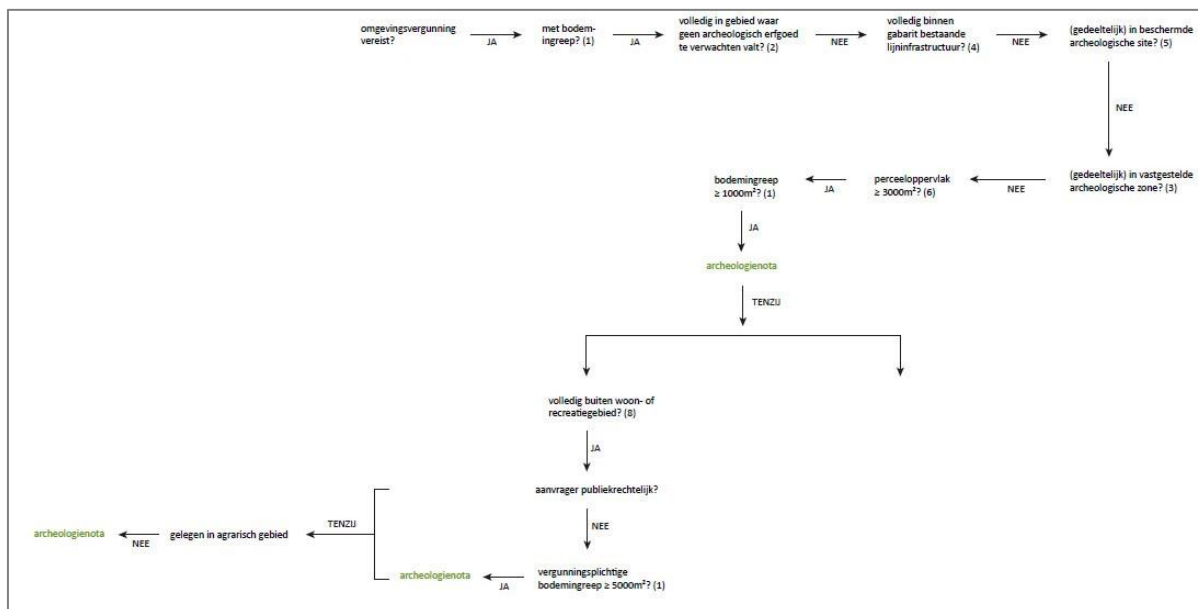
Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud.....	0
1. Inleiding.....	1
2. Bureauonderzoek.....	2
2.1. Beschrijvend gedeelte	2
2.1.1. Administratieve gegevens.....	2
2.1.2. Onderzoeksoopdracht.....	3
2.1.3. Werkwijze en strategie.....	3
2.2. Assessmentrapport	5
2.2.1. Situering.....	5
2.2.2. Geplande werken (zie bijlage)	7
2.2.3. Landschappelijke karakteristieken.....	11
2.2.4. Archeologisch kader.....	15
2.2.5. Historische beschrijving.....	17
2.2.6. Archeologisch verwachting.....	27
2.2.7. Synthese: datering en interpretatie van het onderzochte gebied	29
2.2.8. Afweging noodzaak verder onderzoek.....	30
3. Samenvatting	31
4. Bibliografie.....	33
4.1. Literatuur.....	33
4.2. Websites.....	33
5. Figurenlijst	34
6. Tabel archeologische periodes.....	35

1. INLEIDING

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen waarbij de voorwaarden voldoen aan art. 5.4.1. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.



Figuur 1: Beslissingsboom in functie van het huidig project.

2. BUREAUONDERZOEK

2.1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1.1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode: 2022A360

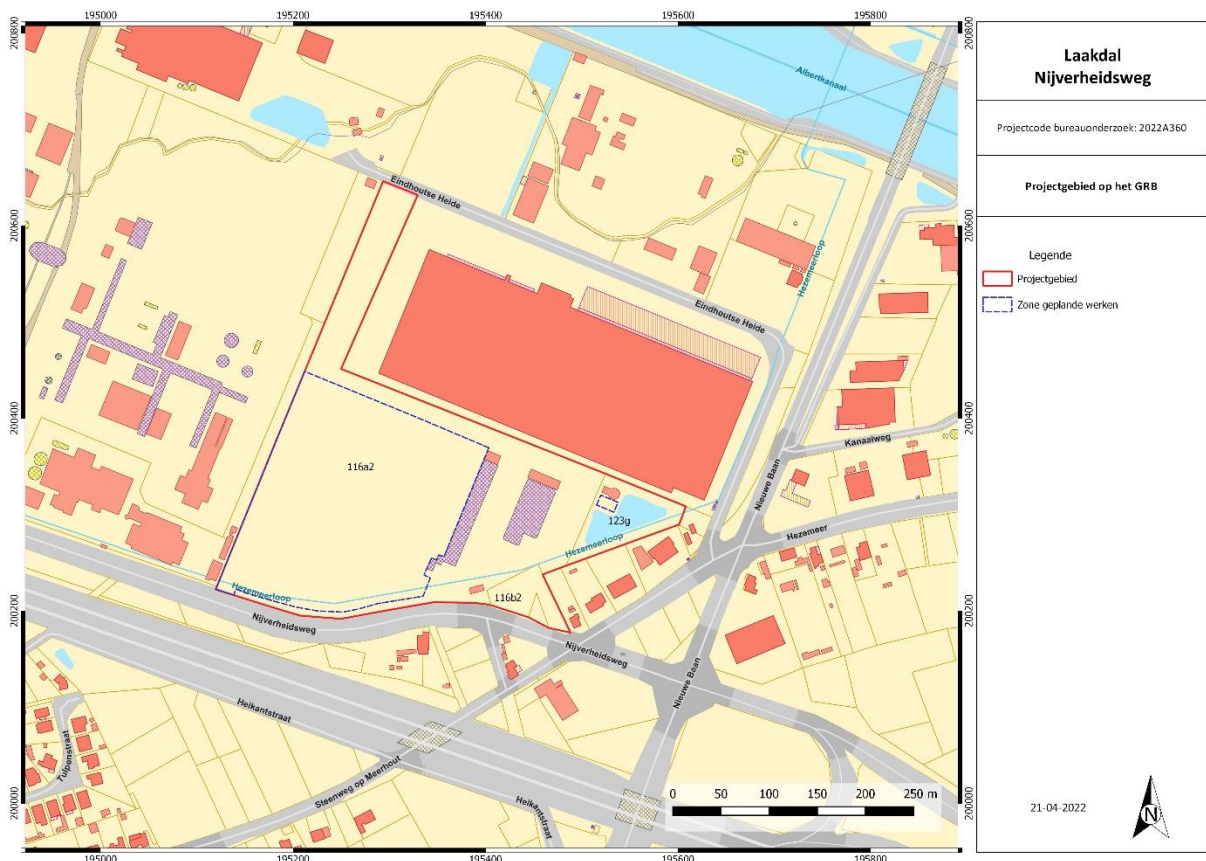
Locatie: Antwerpen, Laakdal, Nijverheidsweg

Bounding box (Lambert 72): Punt 1 (NW) X: 195167.303 Y: 200658.204
 Punt 2 (ZO) X: 195618.128 Y: 200147.171

Kadaster: Laakdal, afdeling 3, Eindhout, sectie A, percelen 116a2, 116b2 en 123g

Oppervlakte projectgebied: ca. 84.220 m²

Oppervlakte zone geplande werken: ca. 44.650 m²



Figuur 2: Het Grootschalig Referentiebestand met aanduiding projectgebied. © AGIV

Naam van alle betrokken actoren: Annika Devroe (erkende archeoloog, veldwerkleider met ervaring in archeologisch bureauonderzoek)

Naam van alle personen buiten het project die geraadpleegd werden: n.v.t.

2.1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT

In het projectgebied worden werkzaamheden gepland die eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen kunnen verstoren. Het bureauonderzoek heeft tot doel om zonder ingreep in de bodem maar op basis van de bestaande informatie (landschappelijk, historisch, archeologisch) na te gaan in hoeverre er archeologische resten aanwezig kunnen zijn binnen de grenzen van het projectgebied. Er wordt een beschrijving gemaakt van de geplande werken waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, van de uitvoeringswijze ervan en van de impact op het bodemarchief.

Volgende onderzoeksvragen worden in dit bureauonderzoek (Verslag van Resultaten) behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen (landschappelijk, historisch, archeologisch) over het archeologische potentieel van het terrein?
- In welke zones is verder vervolgonderzoek noodzakelijk indien archeologisch erfgoed potentieel aanwezig is en bedreigd wordt ten gevolge van de geplande ingrepen?

Op basis van de resultaten wordt een gemotiveerd advies verleend of er al dan niet verder archeologisch vooronderzoek moet uitgevoerd worden, inclusief de methodiek daarvoor. Deze wordt beschreven en uitgewerkt in het Programma van Maatregelen.

Er zijn geen randvoorwaarden.

2.1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE

Het huidig archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd in functie van de geplande bouwwerkzaamheden. Voor de technische aspecten van de geplande bodemingrepen zijn de plannen en gegevens gehanteerd zoals ze zijn verkregen door de opdrachtgever.

Verder houdt huidig onderzoek een diepgaandere bureaustudie in, waarbij een meer grondig landschappelijk onderzoek en historisch onderzoeken plaatsvond. Daarnaast zijn ook archeologische gekende gegevens uit de omgeving verzameld.

Voor het landschappelijk, geografisch kader en geologisch kader werden de nodige gegevens opgezocht via de website van DOV Vlaanderen¹ en Geopunt Vlaanderen². Er werd beroep gedaan op de topografische kaart, het digitaal hoogtemodel, de tertiair geologische kaart, de quartair geologische kaart en de bodemkaart van België. Tenslotte werden de bodemerosiekaart en de bodembedekkingskaart geraadpleegd.

Voor de historische beschrijving zal voornamelijk gebruik gemaakt worden van cartografische bronnen. Het gaat hierbij om de Ferrariskaart, Atlas der Buurtwegen, Poppkaart en de topografische kaart van Vandermaelen. Er werd gebruik gemaakt van de georeferentie kaarten van Geopunt Vlaanderen³. Op de website van Cartesius werden de historische topografische kaarten van de 19^{de} en 20^{ste} eeuw geraadpleegd en afgebeeld waar relevant⁴. Het cartografisch materiaal is indien nodig georeferentieerd. Op Geopunt Vlaanderen zijn de verschillende beschikbare reeksen luchtfoto's bekeken en toegevoegd indien relevant.

¹ <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/bodemloketten.html>.

² <http://www.geopunt.be/>

³ <http://www.geopunt.be/>

⁴ <http://cartesius.be/CartesiusPortal/>

Voor het archeologisch kader werd de Centrale Archeologische Inventaris geraadpleegd⁵. De meest relevante archeologische vondstlocaties in de nabije omgeving worden besproken. Relevante literatuur waarnaar verwezen wordt in de CAI werd eveneens geraadpleegd.

In de synthese zullen de verschillende gegevens uit het onderzoek aan elkaar gelinkt worden om zo de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Op basis van al deze gegevens zal bepaald worden of bijkomend onderzoek nodig is of niet.

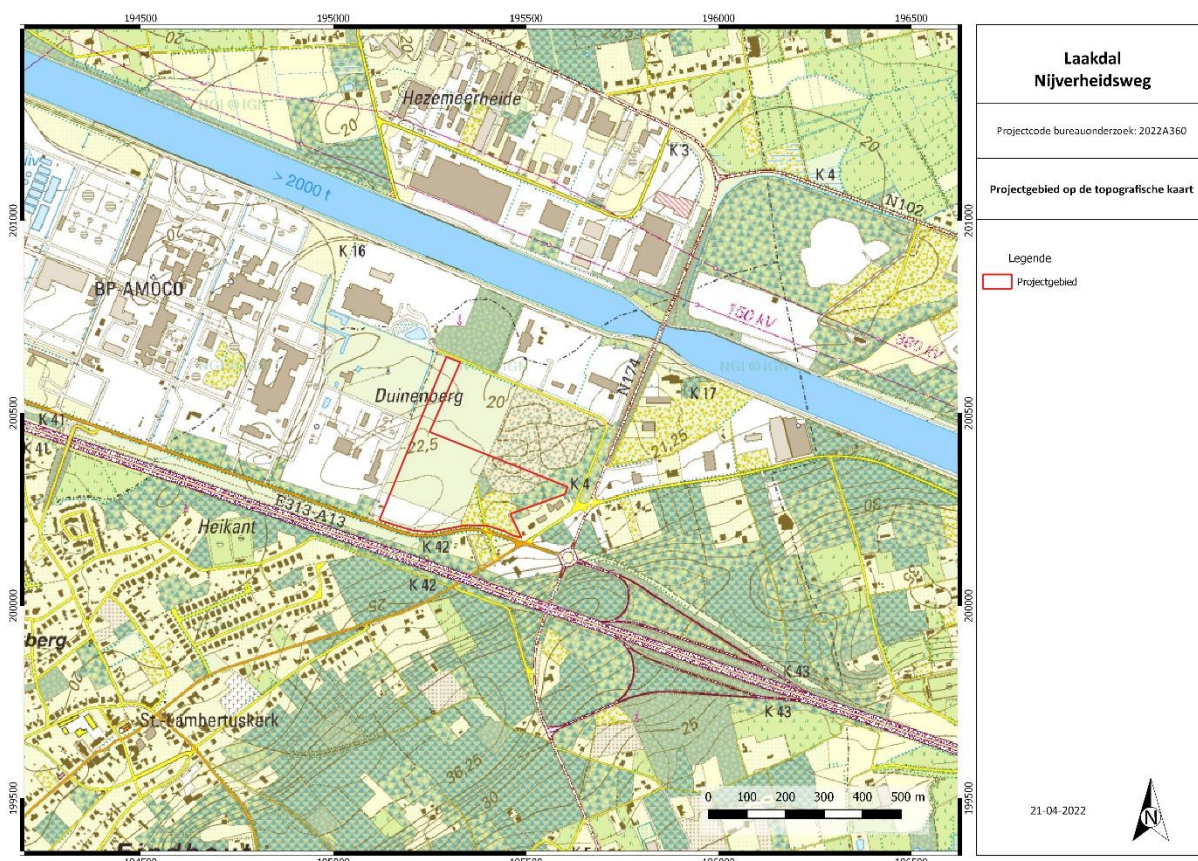
⁵ <http://cai.onroerenderfgoed.be/>

2.2. ASSESSMENTRAPPORT

2.2.1. SITUERING

Het projectgebied ligt ten noord-noordoosten van Laakdal en ten noordoosten van Eindhout. In het noorden grenst het projectgebied aan de Eindhoutse Heide, in het zuiden aan de Nijverheidsweg. Vlak ten zuiden hiervan loopt de E313. Het projectgebied maakt deel uit van een industriegebied gelegen tussen de autosnelweg en het Albertkanaal.

Ter hoogte van het projectgebied zijn in het oosten reeds twee silobatterijen met omliggende verharding aanwezig. Er is eveneens een technisch lokaal en containerbureel gelegen. Ten oosten hiervan, op perceel 123g, is een buffervijver gelegen. De zone waar de geplande werken voorzien zijn is momenteel braakliggend.



Figuur 3: Topografische kaart met aanduiding projectgebied. Deze geeft de situatie weer voor het oprichten van de silobatterijen en het gebouw ten noorden van het projectgebied. © Topomapviewer 2021

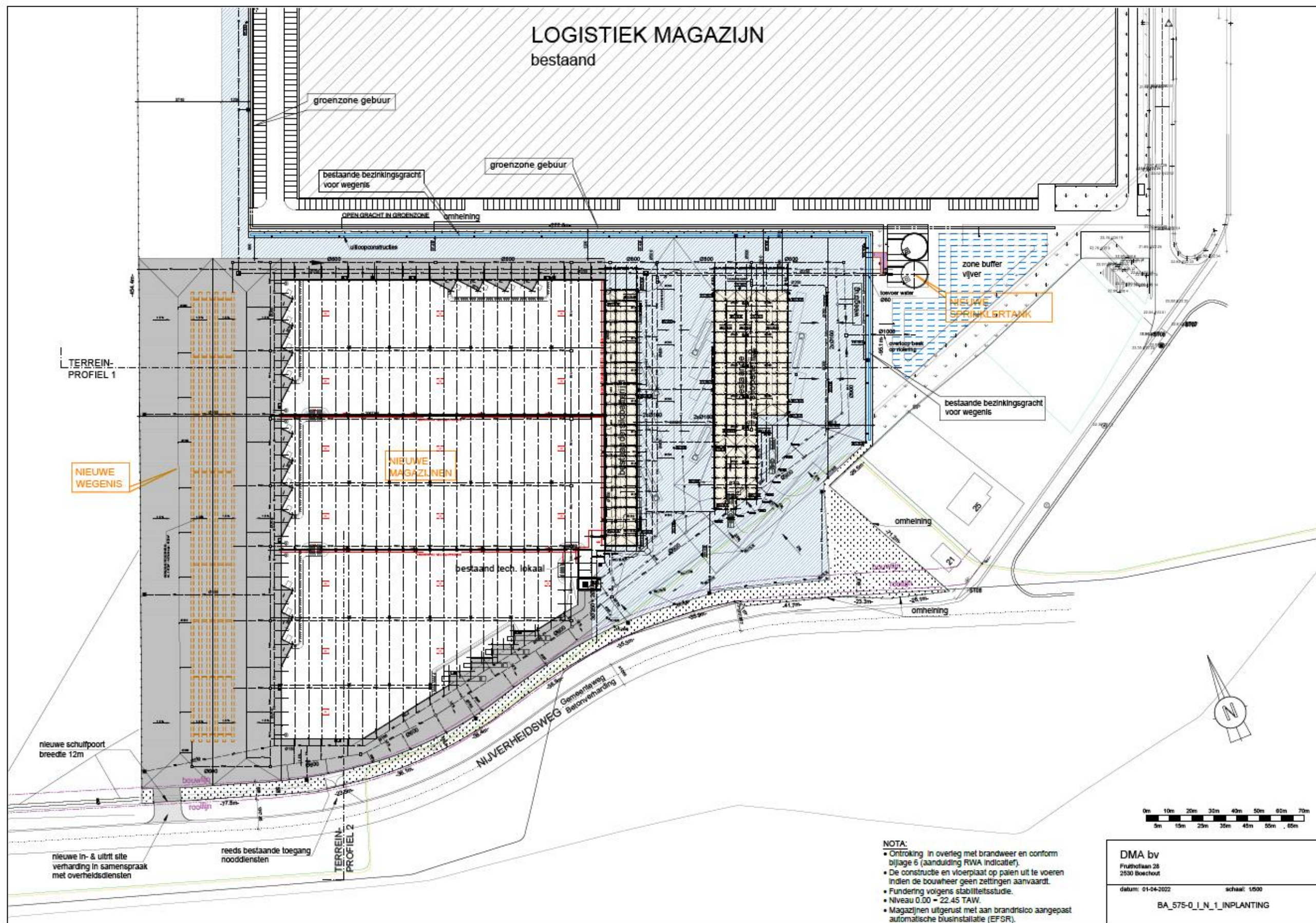
2.2.2. GEPLANDE WERKEN (ZIE BIJLAGE)

De huidige werken omvatten de bouw van drie magazijnen (7852 m², 8447 m² en 8361 m²). De betonnen vloerplaat komt op 1,20 m boven de bestaande bevloering en wegenis van de silo's te liggen, i.e. op 23,45 m TAW. De vloerplaat zelf is 30 cm dik. Er wordt een kolommengrid voorzien van 30 x 18 m. Ter hoogte van de contouren worden er palen voorzien om de 6 m. De paalfunderingen worden per twee gegroepeerd. Het funderingsmassief is 1,80 m groot en 70 cm dik. De palen zelf hebben een diameter van 30 cm en zullen ca. 8 m diep gaan. De ankers zullen ter plaatse worden gepositioneerd in het ter plaatse te storten beton.

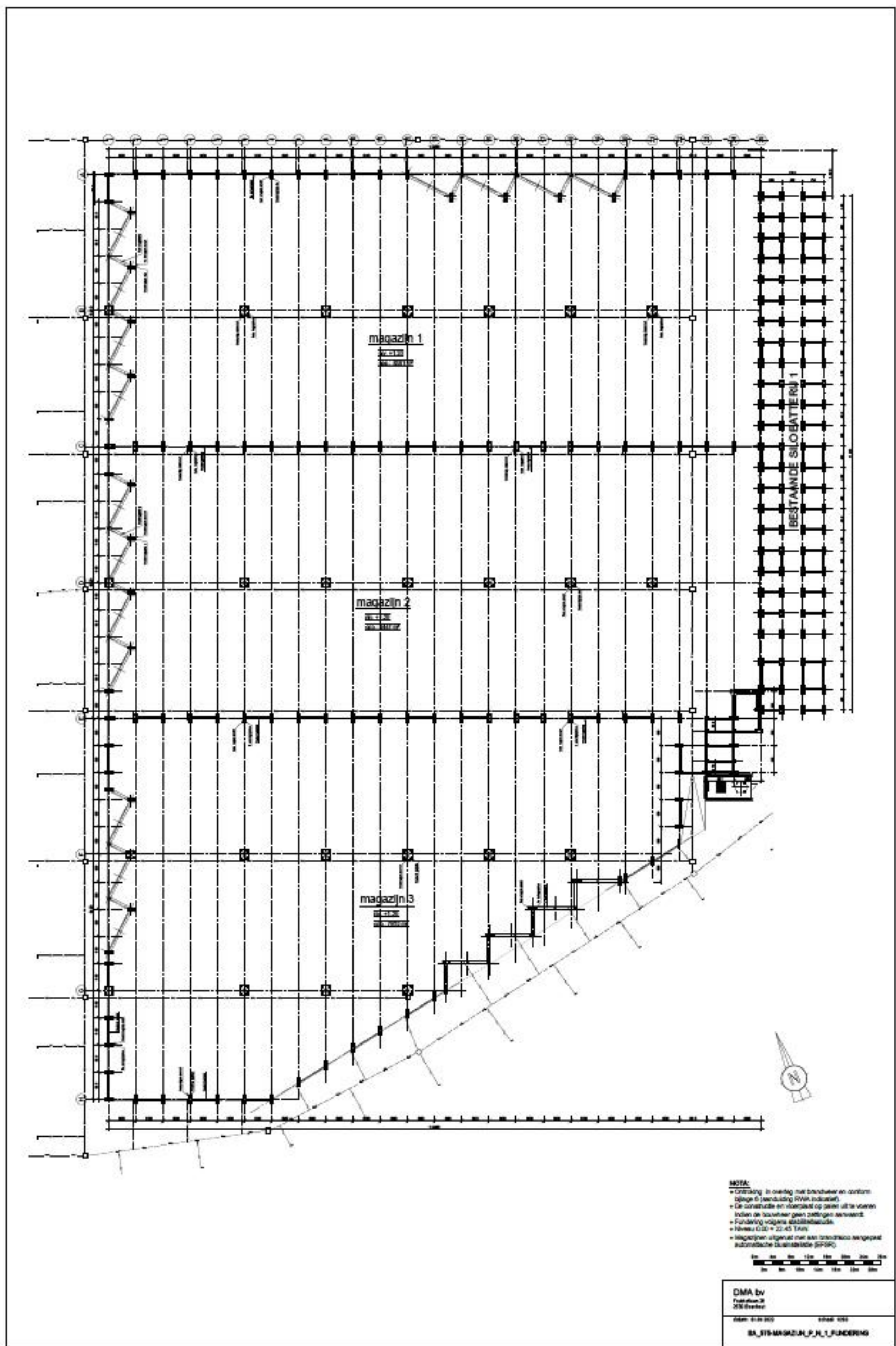
Aan de verschillende zijdes worden loskades voorzien die 1,20 m diep gaan en dus ongeveer op het maaiveld uitkomen.

Rondom de magazijnen wordt nieuwe klinkerverharding voorzien. Deze kent een opbouw van ca. 50 cm en de bovenzijde zal op ca. 22,25 m TAW komen te liggen, gelijk aan de reeds bestaande verhardingen. In de zuidwestelijke hoek wordt een in- en uitrit voorzien naar de Industrieweg. In het westen wordt een ondergronds infiltratiebekken voorzien van 1928 m². Deze gaat ca. 1,6-1,8 m diep.

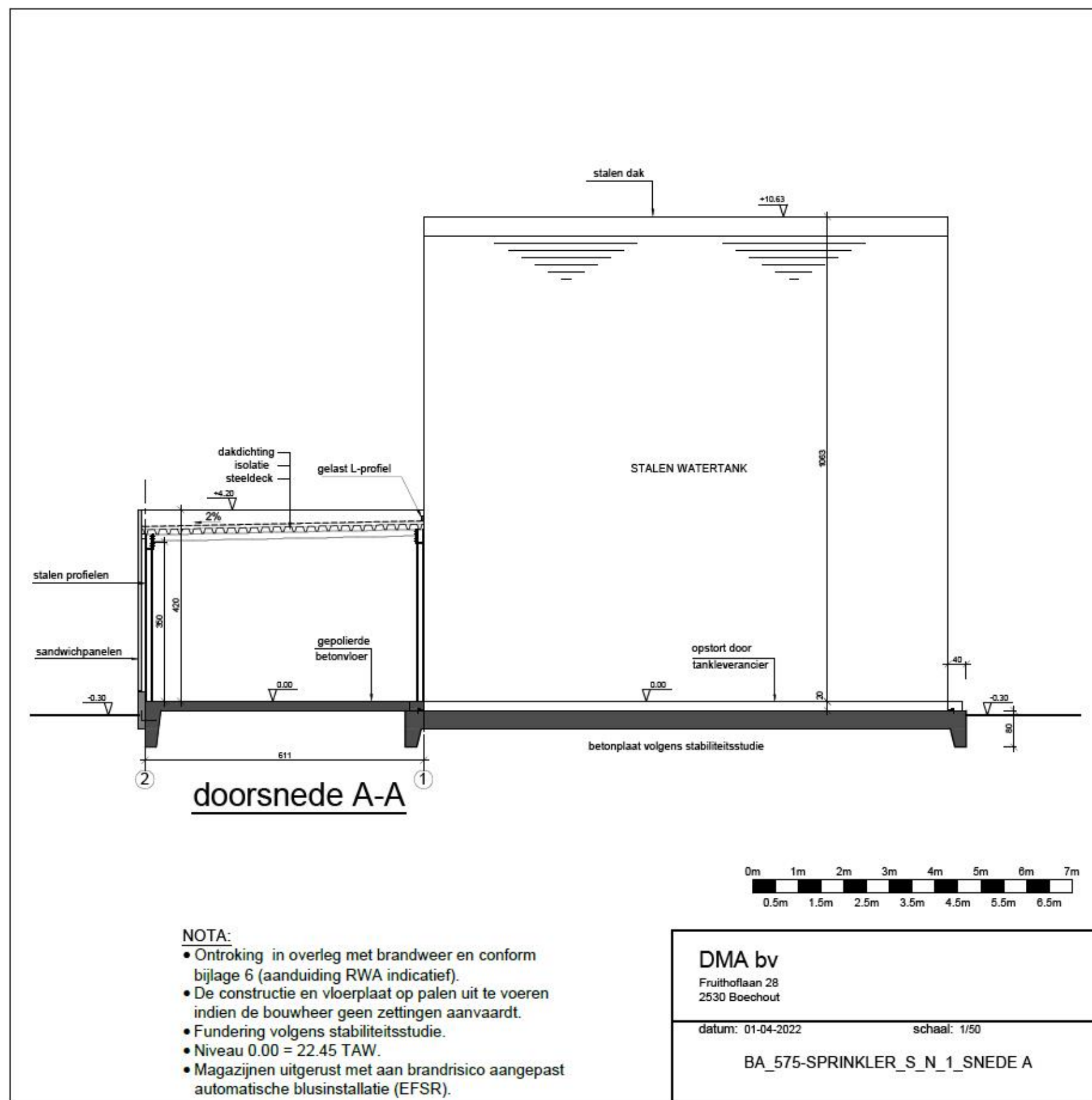
In het oosten komt naast de bestaande sprinklertank een nieuwe tank en pomplokaal. De bovenzijde van de betonvloer van het pomplokaal komt op 22,45 m TAW, de bovenzijde betonplaat van de watertank op 22,25 m TAW. De funderingen gaan ca. 80 cm diep.



Figuur 5: Inplantingsplan nieuwe toestand © DMA



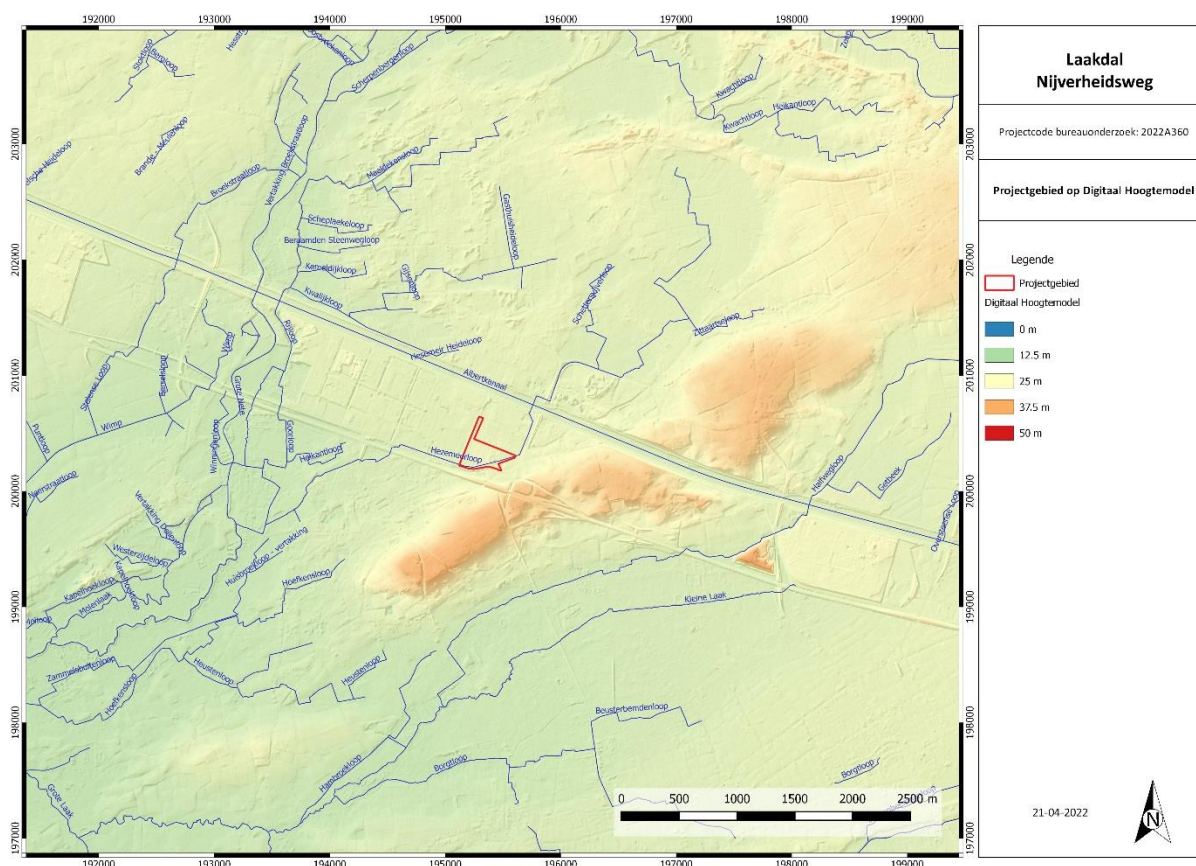
Figuur 6: Nieuwe toestand magazijnen. © DMA



Figuur 7: Snede sprinkler © DMA

2.2.3. LANDSCHAPPELIJKE KARAKTERISTIEKEN

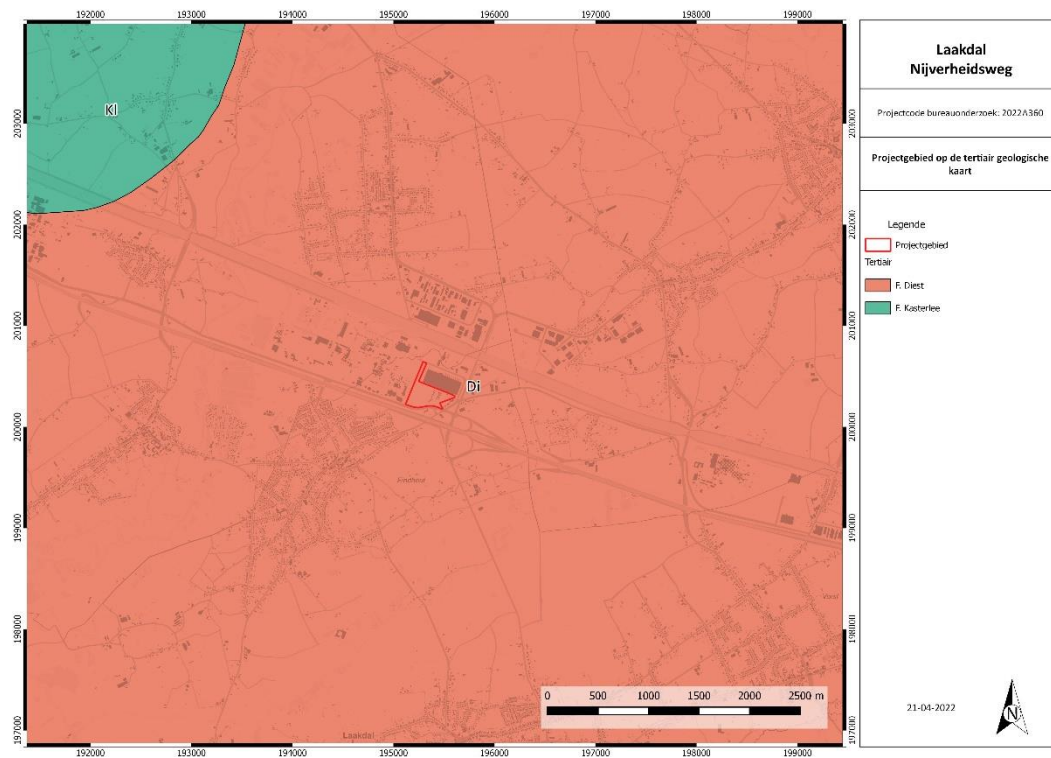
Uit het Digitaal Hoogtemodel blijkt het projectgebied in een vrij vlak gebied te liggen met ten zuiden een noordoost-zuidwest georiënteerde heuvelrug waarop onder meer Eindhout gelegen is. Op ca. 2 km ten westen van het projectgebied stroomt de Grote Nete, op ca. 1,6 km ten zuiden de Kleine Laak. Over het terrein loopt in het zuidende Hezemeerloop. Op basis van de historische gegevens (zie *infra*) liep deze waterloop oorspronkelijk net ten noorden van het projectgebied.



Figuur 8: Het projectgebied op het DHM raster 1 m (Hillshade) © Geopunt Vlaanderen s.d.

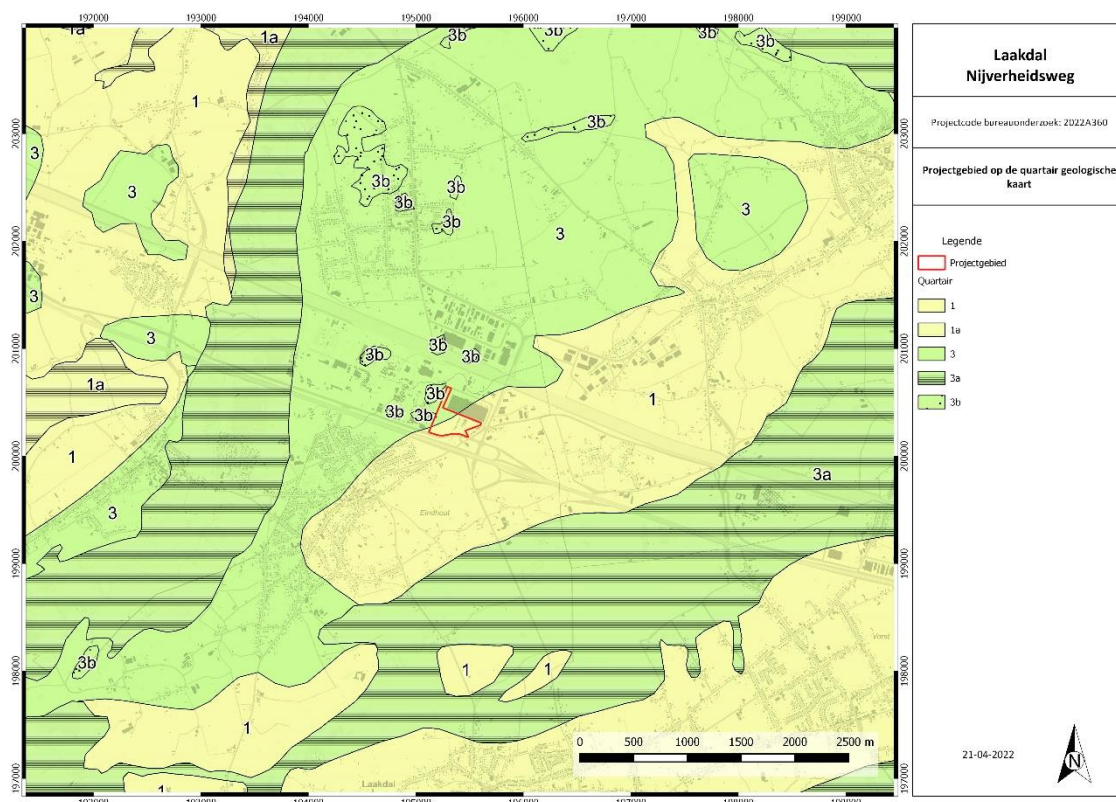
De basis van het landschap werd gelegd in het tertiair (circa 65 miljoen jaar geleden tot circa 2,4 miljoen jaar geleden). Bij de aanvang van het Tertiair lag het noorden van België nabij de kust of behoorde zelfs tot de tertiaire zee. De verdeling tussen land en zee verschoof in het Tertiair diverse malen (transgressies en regressies). Tijdens de belangrijke transgressies werden op de bodem van de Tertiaire zee enorme hoeveelheden zand en klei afgezet. Door de geleidelijke terugtrekking van de kustlijn naar het noorden / noordwesten zijn globaal in noordelijke richting de oudere tertiaire afzettingen steeds afgedekt door jongere lagen.

Het projectgebied behoort tot de Formatie van Diest. Deze bestaat uit groen tot bruin zand, is heterogeen, bevat meerdere grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken, kleirijke horizonten, vertoont een schuine gelaagdheid, is glauconietrijk en bevat micarische horizonten.

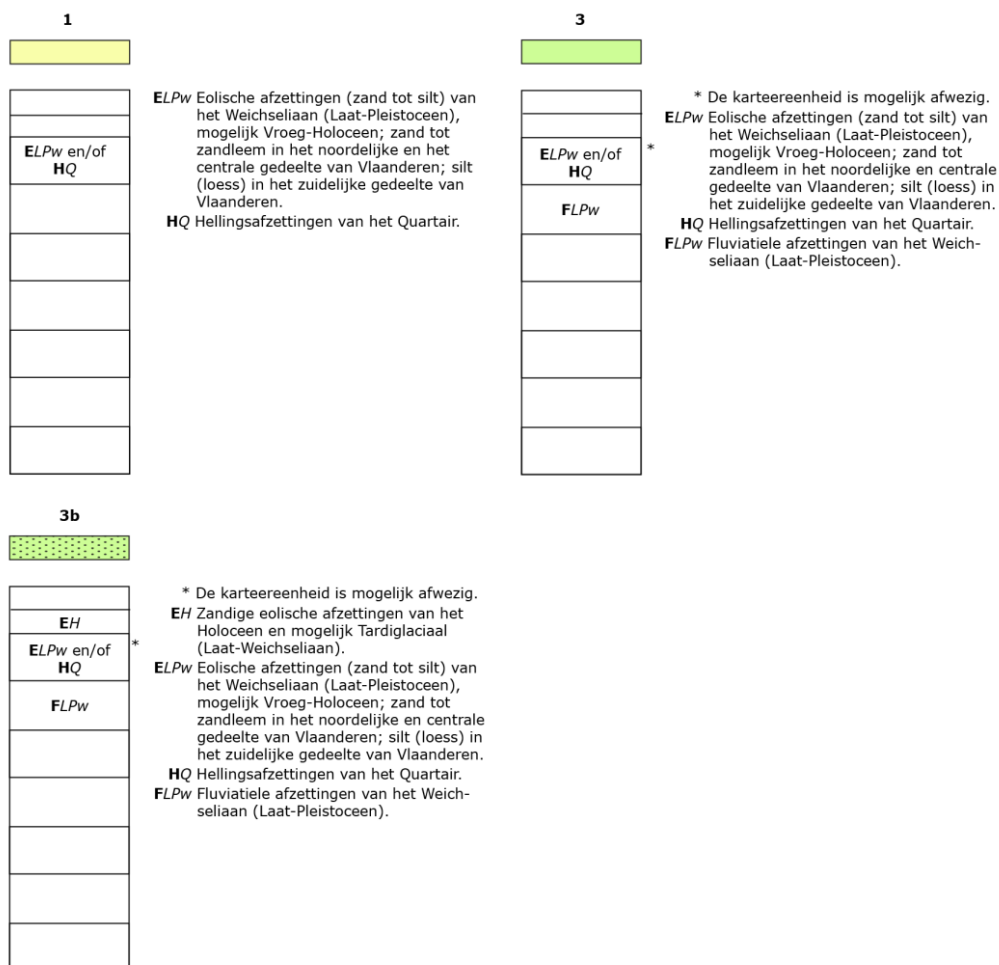


Figuur 9: Tertiair geologische kaart met aanduiding projectgebied. © DOV Vlaanderen s.d.

Volgens de quartair geologische kaart bevindt het projectgebied zich onder type 1 en 3 waarbij zich geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie bevinden. Een zeer klein deel valt onder type 3b waarbij zich Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie bevinden.

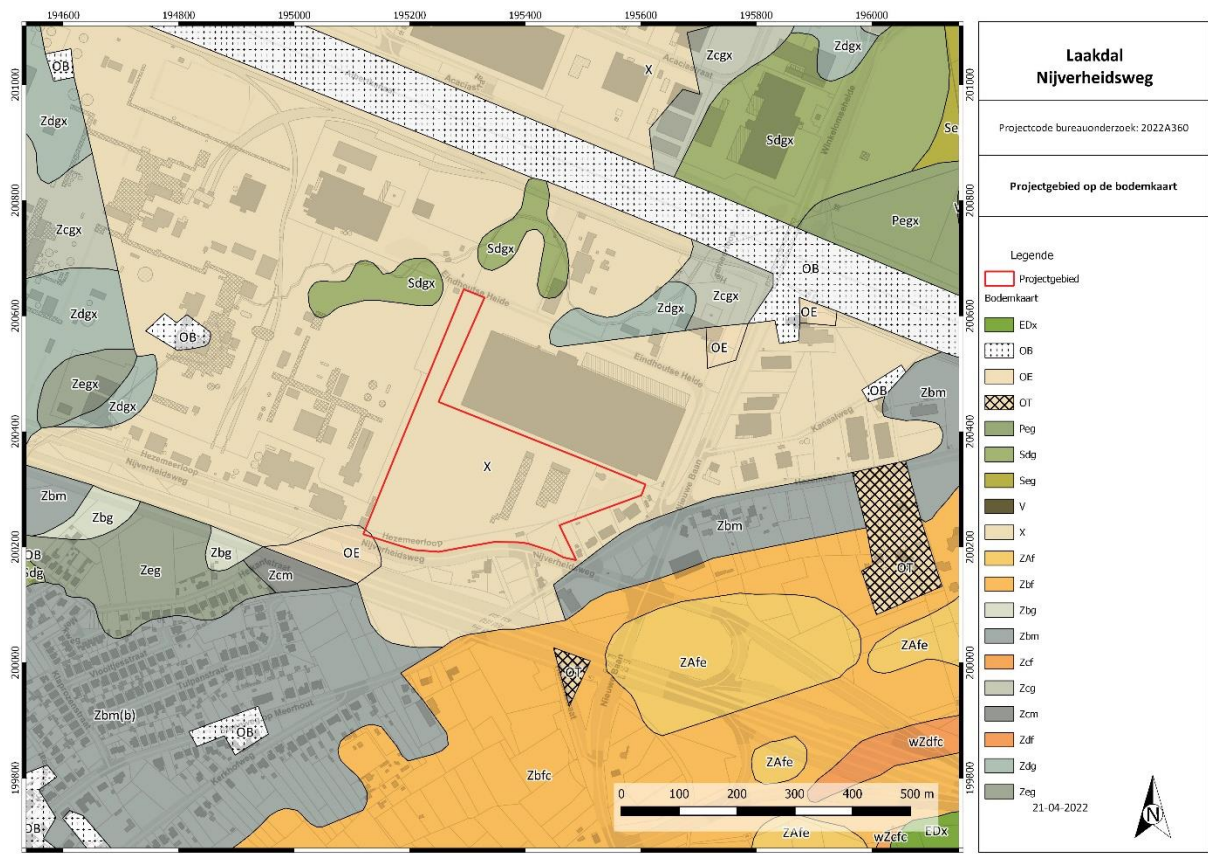


Figuur 10: Quartaire geologische kaart met aanduiding projectgebied. © DOV Vlaanderen s.d.



Figuur 11: Uitleg type 1, 3 en 3b quartair geologische kaart. © DOV Vlaanderen s.d.

Het volledige projectgebied valt onder bodemtype X, duingrond. De duinen van de Kempen kenmerken een gemengd landtype, bestaande uit landduinen, al of niet gefixeerd, en uitgewaaid depressies. De duinen zijn opgebouwd uit los, humusarm, middelmatig zand op wisselende diepte, rustend op een volledige min of meer onthoofde Podzol.



Figuur 12: Bodemkaart met het projectgebied in overlay. © DOV Vlaanderen s.d.

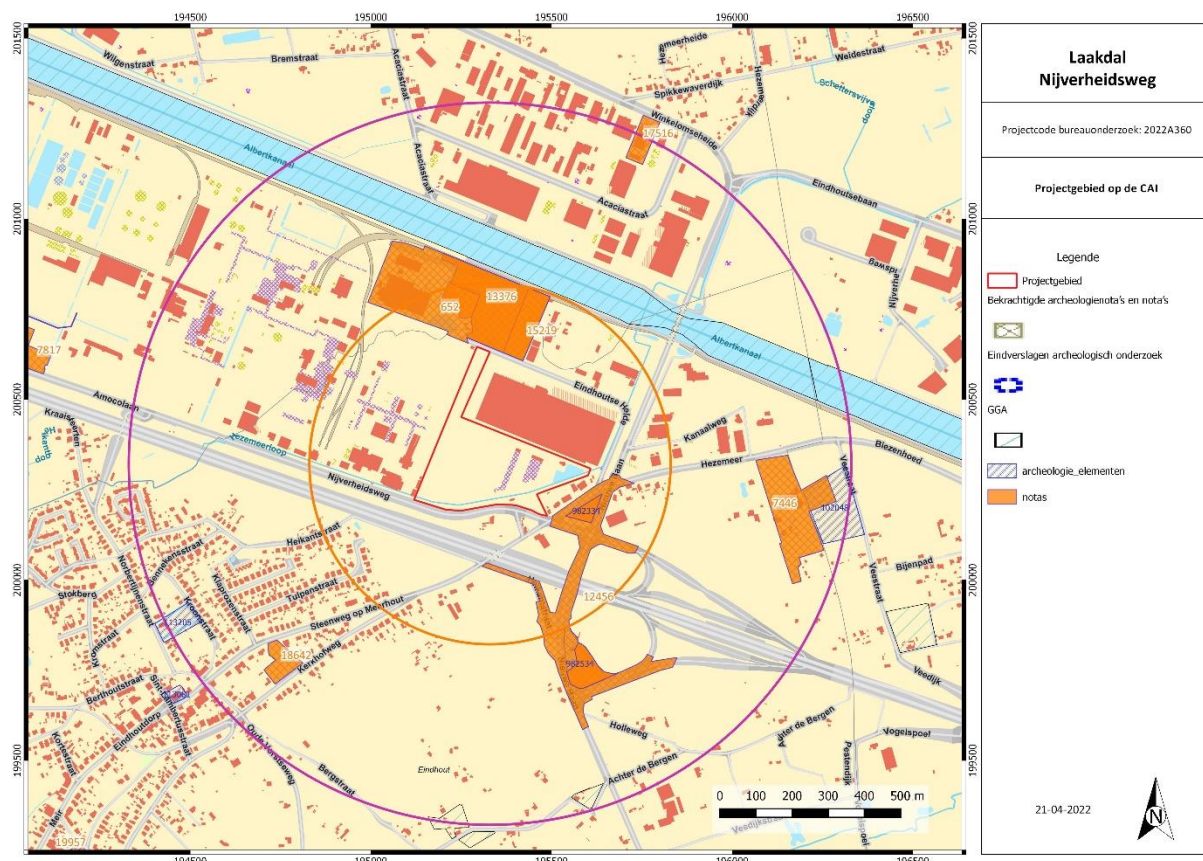
De bodemerosiekaart biedt geen informatie voor dit plangebied.

Ter hoogte van de bestaande silobatterij 2 werden zes diepsonderingen uitgevoerd. Vanaf het maaiveld tot ongeveer 21 à 20 m TAW gaat het vermoedelijk om geroerde of aangevulde grond. Tot 18,5 à 17,4 m TAW werd los tot matig dicht gepakt leem- of kleihoudend zand aangeboord. Mogelijks betreft het nog deels geroerde of aangevulde grond. De lagen hieronder werden als natuurlijk beschouwd⁶.

⁶ Sondex 2020.

2.2.4. ARCHEOLOGISCH KADER

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een inventaris van gekende archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.



Figuur 13: Kadasterplan met vondstlocaties CAI en het projectgebied. © CAI

In het projectgebied zelf zijn er in de CAI geen archeologische waarden gekend.

Binnen een straal van 500 m werden enkele onderzoeken uitgevoerd:

- Ten noorden van het projectgebied, aan het Albertkanaal, werd een bureauonderzoek opgesteld, gevolgd door een landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek. Hieruit bleek dat het terrein verstoord was en werd geen bijkomend onderzoek geadviseerd⁷.
- Ten zuidoosten van het projectgebied, aan de Nieuwe Baan, werd een bureauonderzoek uitgevoerd, gevolgd door een landschappelijk bodemonderzoek. Op basis hiervan werden enkele zones geselecteerd om verder te onderzoeken. De zone net ten oosten van het projectgebied werd onderzocht d.m.v. proefsleuven. De bodemprofielen in de proefsleuven komen overeen met de resultaten van het eerder uitgevoerde landschappelijke booronderzoek. Het plangebied bestaat uit een droge zandbodem waarbij de natuurlijke bodemopbouw meestal intact was. Enkel in het zuidwesten en de noordoostelijke punt van

⁷ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/652>;
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/13376>;
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/15219>.

het plangebied werd een AC-profiel aangetroffen. Het ging om een dikke A-horizont met daaronder een groengeel gelaagde tertiaire moederbodem. Het archeologisch vlak bevond zich direct onder de bouwvoor aan de top van de natuurlijke bodemopbouw. In de rest van het plangebied werd een intacte bodemaangetroffen met een oude A-horizont, E-horizont, B-horizont en C-horizont. De A-horizont was niet overal meer bewaard gebleven. De E-horizont toonde zich als een lichtgrijze witte laag die op sommige plaatsen nog een dikte had van 15 cm. De B-horizont was een bruine humeuze laag van 10-15 cm dik. Hieronder werd een tertiaire C-horizont aangetroffen. Het ging om een groenbruine moederbodem. Waar de originele bodem nog bewaard is gebleven, is het terrein ongeveer 1 meter opgehoogd geweest. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in totaal vijf categorieën sporen geregistreerd. Deze zijn geïnterpreteerd als paalkuilen, greppel, twee parallelle loopgraven waarvan een met schuttersputje, natuurlijke verstoringen en recente verstoringen. De paalkuilen, greppel en loopgraaf situeren zich in het noordelijke deel van het plangebied. De kleine paalkuilen langs de loopgraven zijn mogelijk afkomstig van een prikkeldraadverspering of afrastering. De loopgraven zijn te dateren in de periode van WOII wanneer deze locatie bij het Albertkanaal strategisch interessant was. Mogelijk maken ze deel uit van een verdedigingspost uit 1940 om de controle op de brug over het kanaal te verzekeren. Er zijn tijdens dit onderzoek geen vondsten waargenomen⁸.

Binnen een straal van 1000 m werden nog verschillende onderzoeken uitgevoerd:

- Voor een gebied aan de Winkelomseheide werd een bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij werden landschappelijke boringen en eventueel verder steentijdonderzoek en/of proefsleuven geadviseerd. Deze werden nog niet uitgevoerd⁹.
- Ten westen van het projectgebied, aan de Hezemeer, werd een bureauonderzoek uitgevoerd. Ook hier werd een landschappelijk bodemonderzoek met eventueel bijkomende onderzoeken ifv steentijd- en sporensites geadviseerd¹⁰. Deels ter hoogte van dit projectgebied en deels ten oosten ervan staat een vondstlocatie weergegeven. Het gaat om een veldkartering en toevalsvondst. Er werden bewerkte vuurstenen en verbrande beenderresten en een grote hoeveelheid aardewerkscherven gevonden. Het gaat mogelijk om een grafveld uit de metaaltijden¹¹.
- Ten zuidwesten van het projectgebied, aan de Kerkhofweg, werd een archeologienota opgesteld. Gezien het recente gebruik als kerkhof en de beperkte toekomstige verstoringen werd geen bijkomend onderzoek geadviseerd¹².
- De pastorie werd opgericht in 1720 door de Norbertijnerabdij van Averbode¹³.

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: N174 zone noord A1
[online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/982334> (Geraadpleegd op 28-03-2022);
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/19307>;
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/12456>.

⁹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17516>.

¹⁰ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/7446>

¹¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Theunisheide (ME 5)
[online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/102048> (Geraadpleegd op 28-03-2022)

¹² <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/18642>

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: pastorie St-Lambertusparochie
[online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/113205> (Geraadpleegd op 28-03-2022)

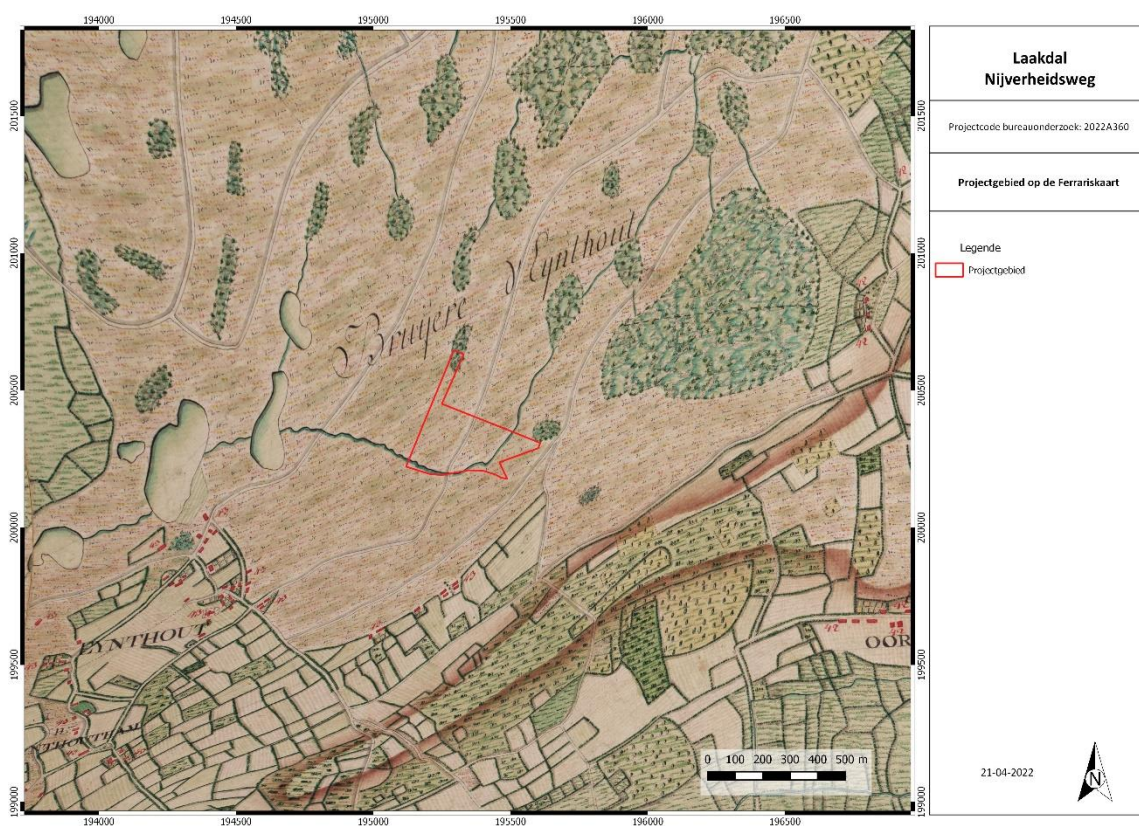
2.2.5. HISTORISCHE BESCHRIJVING

Inleiding

Eindhout hoorde in de middeleeuwen deels tot het Land van Geel in het markgraafschap Antwerpen dat achtereenvolgens in het bezit was van de families Berthout (vóór 1155-1366), van Hoorne (1366-1484), de Merode (1484-1601), van Wittem-van den Berg (1601-1640), van Lorreinen (1640-1761) en de Rohan (1761-1795). Het patronaatsrecht en tienden werden in 1252 door de familie Berthout afgestaan aan de norbertijnenabdij van Averbode. Daarnaast omvatte het grondgebied ook het laathof Eynthouthamme, abdijgoed van Tongerlo, waar de abt de meier benoemde. De huidige gemeente is in de Franse tijd (1808) ontstaan uit deze beide bezittingen: het Geelse Eindhout en het Tongerlose Eynthouthamme¹⁴.

De 18^e eeuw

De Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik (1777), ook wel Ferrariskaart genoemd, geeft een gedetailleerd beeld van de Zuidelijke Nederlanden weer, net voor het begin van de industriële revolutie. Men vindt er de administratieve grenzen, de namen van parochies en gehuchten terug alsook een nauwkeurige weergave van het landschap. Op de kaart zijn gebouwen, wegen, waterlopen, vegetatietypes/landgebruik, opvallende reliëfverschillen (heuvels, duinen) en andere opvallende constructie-elementen in het landschap vastgelegd. Het projectgebied wordt weergegeven als heide en maakt deel uit van “Bruyère d’Eynthout”. In het zuiden is een waterloopte zien. Door het terrein loopt een noordoost-zuidwest georiënteerde weg.

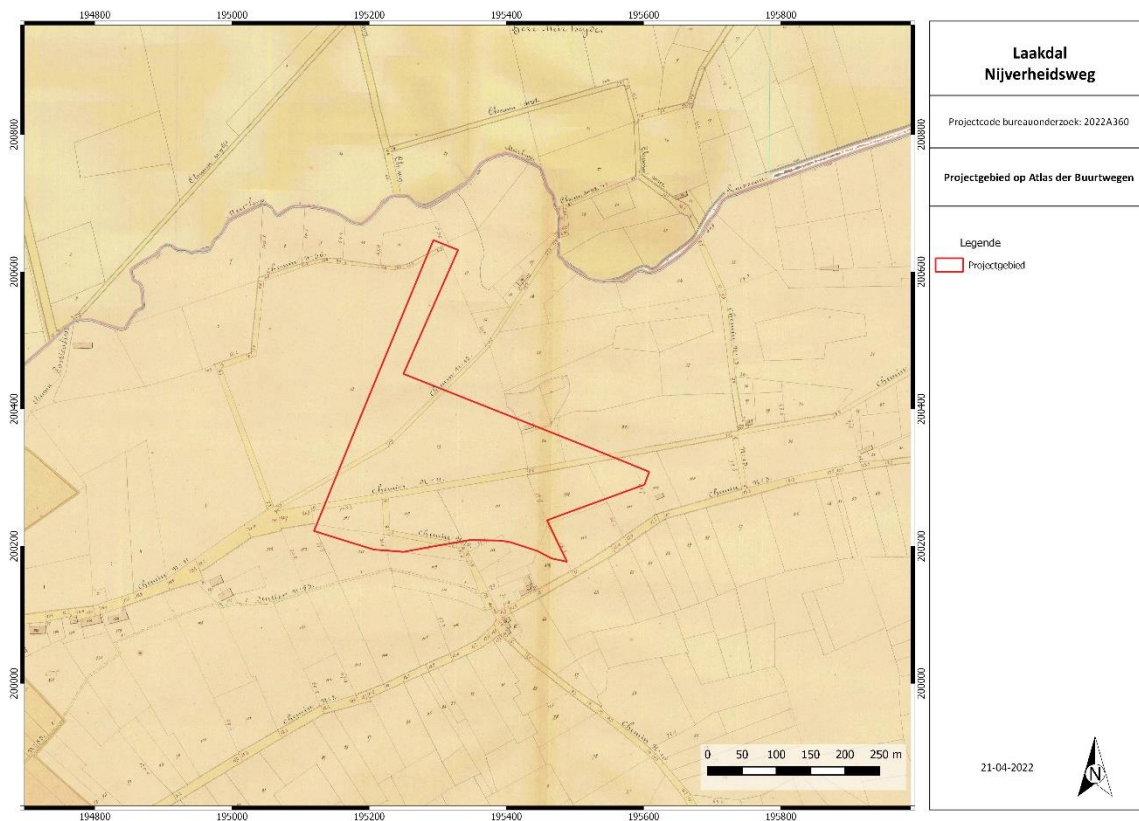


Figuur 14: Ferrariskaart (1771-1878 n.c.) met aanduiding van het projectgebied. © Geopunt Vlaanderen s.d.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Eindhout [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14101> (Geraadpleegd op 28-03-2022)

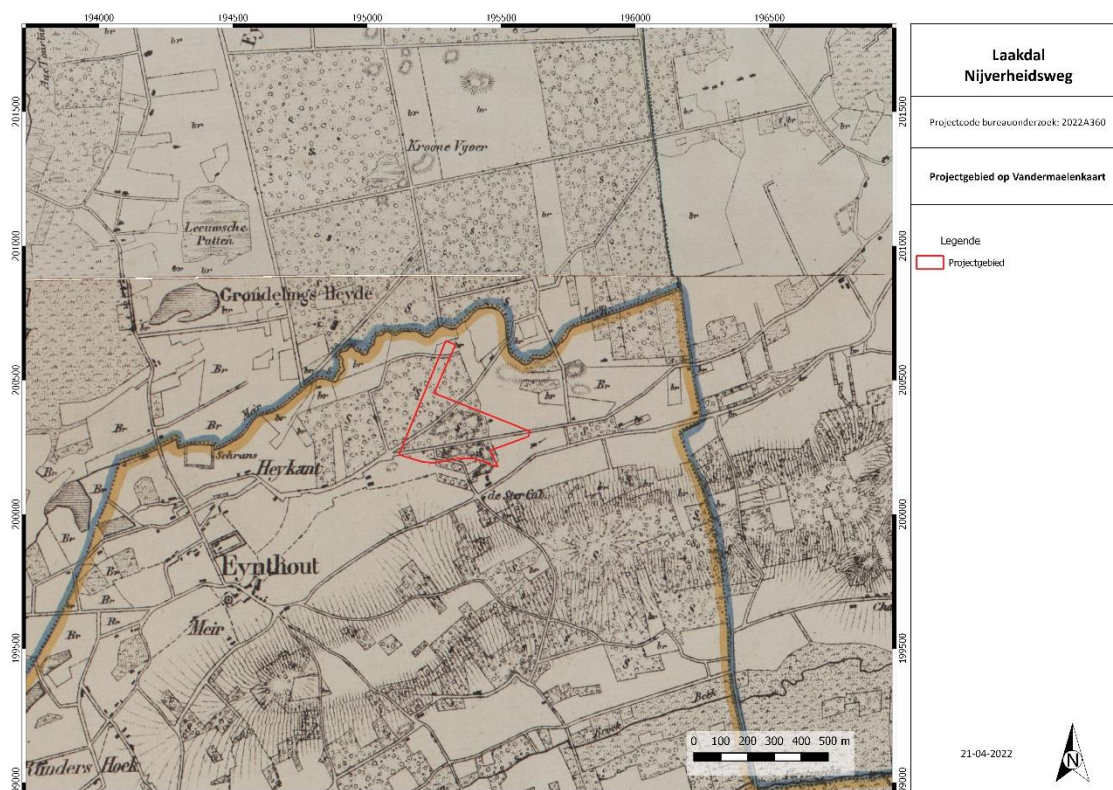
De 19^e eeuw

De wetgever wilde in 1841 aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. De Atlas der Buurtwegen is dus een inventarisatie van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare erfdienstbaarheid" waarbij dus een onderscheid gemaakt wordt in buurtwegen (chemins) en voetwegen (sentiers). Het projectgebied is grotendeels onbebouwd. Enkel in het noordoosten ligt een gebouw binnen het projectgebied. Over het projectgebied lopen verschillende wegen. Vlak ten noorden loopt de Meirloop.



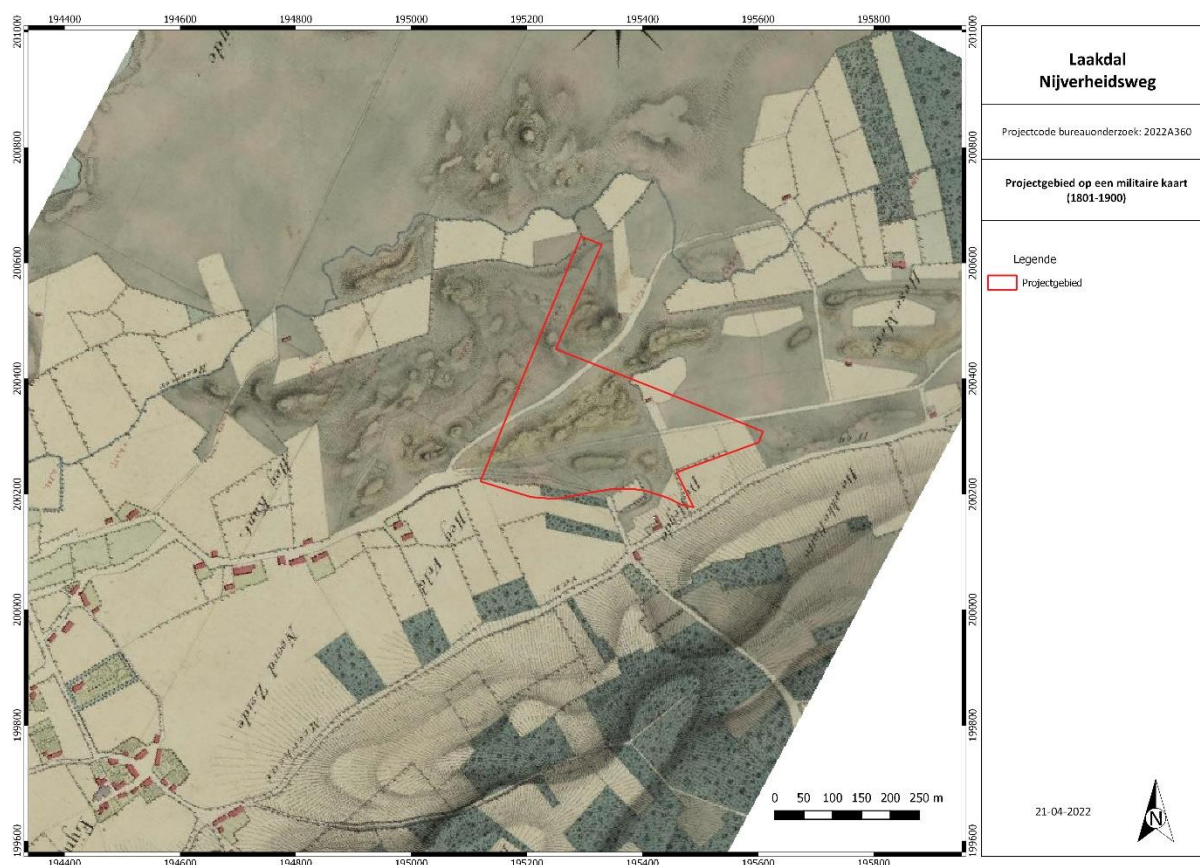
Figuur 15: Atlas der Buurtwegen (1841 n.C.) met aanduiding projectgebied. © Geopunt Vlaanderen s.d.

Op de kaart van Vandermaelen (1846-1854 n.C) is de weergave gelijkaardig. Ondertussen is een deel nog als heide weergegeven en een deel als naaldbos. Centraal op het terrein zijn duidelijk enkele duinen weergegeven. Het gebouw in het noordoosten is ook nog steeds aanwezig.



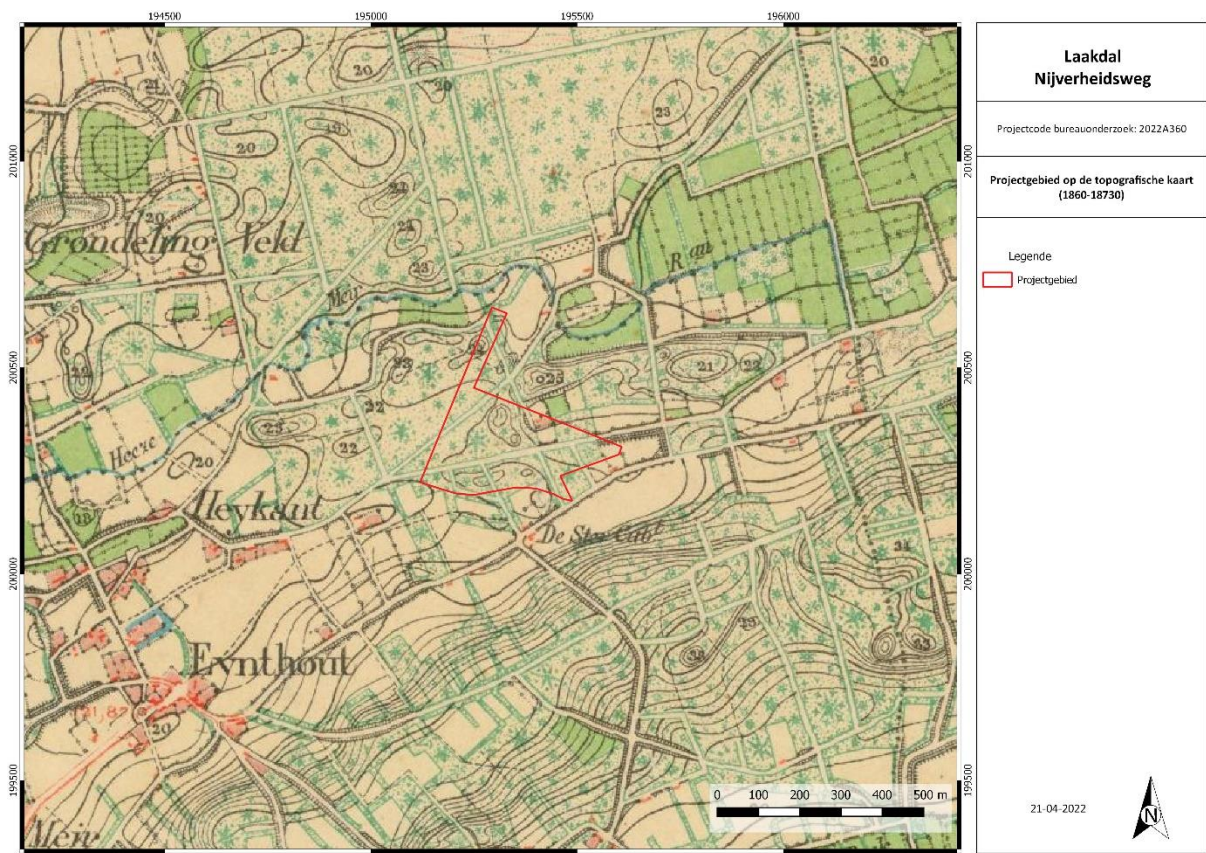
Figuur 16: Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding projectgebied. © Geopunt Vlaanderen s.d.

Een militaire kaart uit 1801-1900 geeft mooi de reliëfverschillen weer. Net als op voorgaande kaarten lopen er enkele wegen over het terrein. Op een groot deel van het projectgebied zijn duinen zichtbaar.



Figuur 17: Militaire kaart (1801-1900) met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.

Vanaf het midden van de 19^{de} eeuw zijn enkele topografische kaarten gekend. De topografische kaart uit 1860-1873 geeft een zelfde beeld als voorgaande kaarten. Volgens de hoogtelijnen bevond het terrein zich op ca. 20-23 m TAW. De waterloop ten noorden wordt nu Hezemeir genoemd.



Figuur 18: Topografische kaart uit 1860-1873 met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.

De 20 eeuw

In de 20^{ste} eeuw blijft het terrein grotendeels ongewijzigd. Het terrein is bebost en er lopen heel wat wegen doorheen. In het noordoosten wordt het gebouw nog steeds weergegeven. Op de topografische kaart uit 1952-1969 is te zien dat ten noorden het Albertkanaal werd aangelegd, dit gebeurde in 1930-1939. Ten zuiden van het projectgebied is de Heikantstraat te zien. Op het terrein zijn nog steeds duinen aanwezig hoewel deze iets anders worden weergegeven als voorheen en zich nu vooral ten oosten van de noord-zuid georiënteerde weg bevinden.

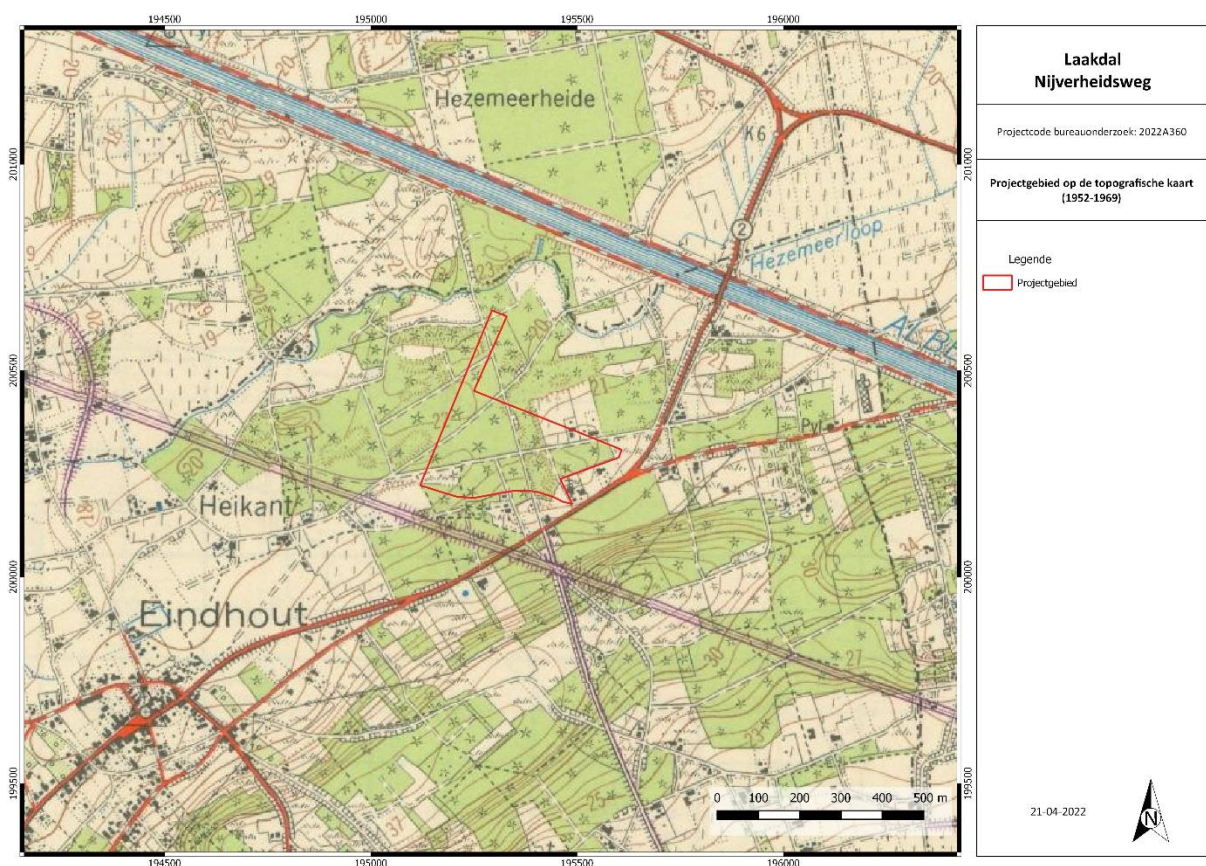
De Tweede Wereldoorlog moet voor dit gebied ook vermeld worden. In 1944 werden zware strijden gevoerd in Geel, waar het Duits verzet zwaar was. Duitsers hadden zich overal langs het Albertkanaal ingegraven en lagen klaar om een oversteek te voorkomen. Eenheden van de Engelse 50^e "Northumbrian" Divisie zetten de aanval in en staken op 7 en 8 september op twee plaatsen het Albertkanaal over, bij Punt (vlakbij huidig projectgebied) en Stelen¹⁵.

Op de topografische kaart uit 1961-1981 en de luchtfoto uit 1971 is te zien dat de zone tussen het Albertkanaal en de nieuw aangelegde autosnelweg volledig veranderde. De terreinen worden ontbost en er komt industrie in de plaats. Ter hoogte van het projectgebied is enkel nog de noordwest-zuidoost georiënteerde weg aanwezig, ook het gebouw is gesloopt en in het zuiden is de Industrieweg

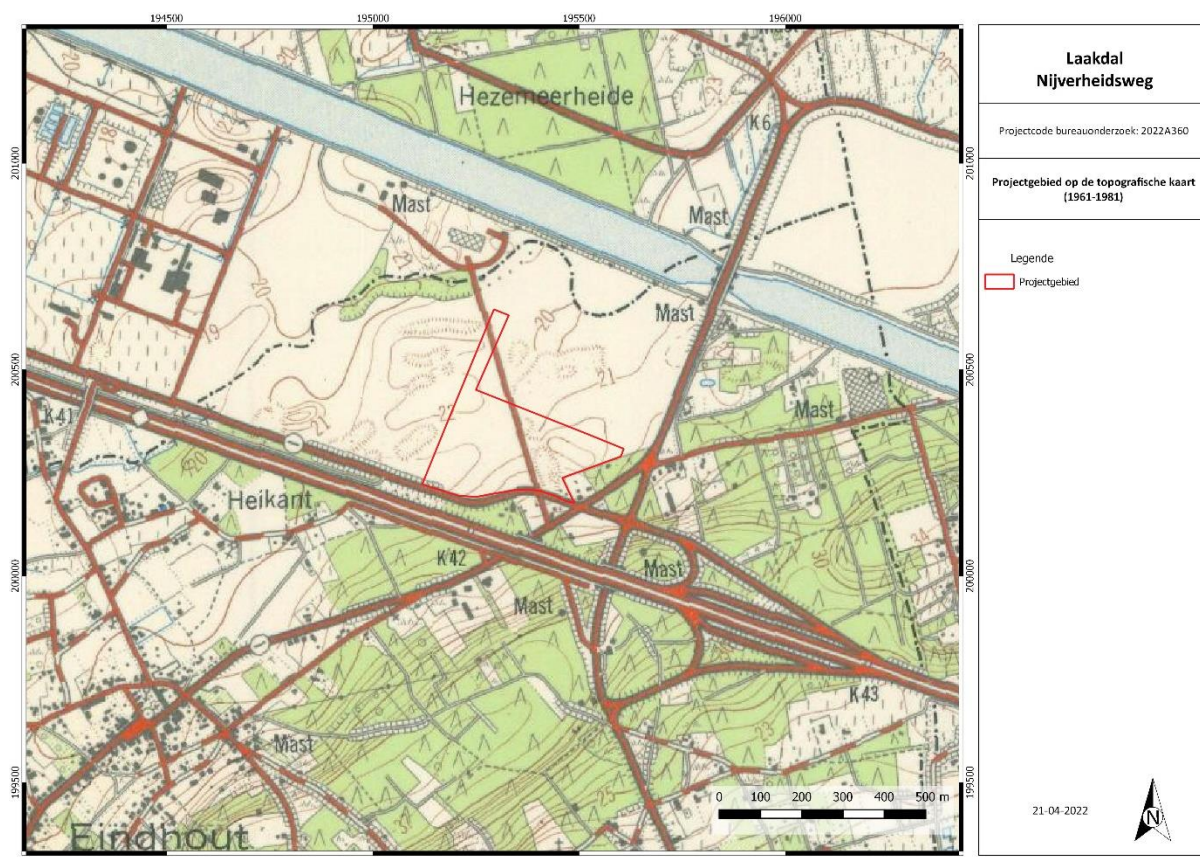
¹⁵ <https://battleforthelocks.be/home/debevrijding/GEEL/>

aangelegd. Het duinenlandschap lijkt wel behouden te zijn op de topografische kaart. Op de luchtfoto lijkt het grotendeels om een vlakkere zone te gaan met enkel ten noorden en oosten nog wat niveauverschillen. Ook de Hezemeerloop is nog herkenbaar. Mogelijk werd bij de verbreding van het Albertkanaal deze nieuw te ontwikkelen zone opgehoogd/genivelleerd.

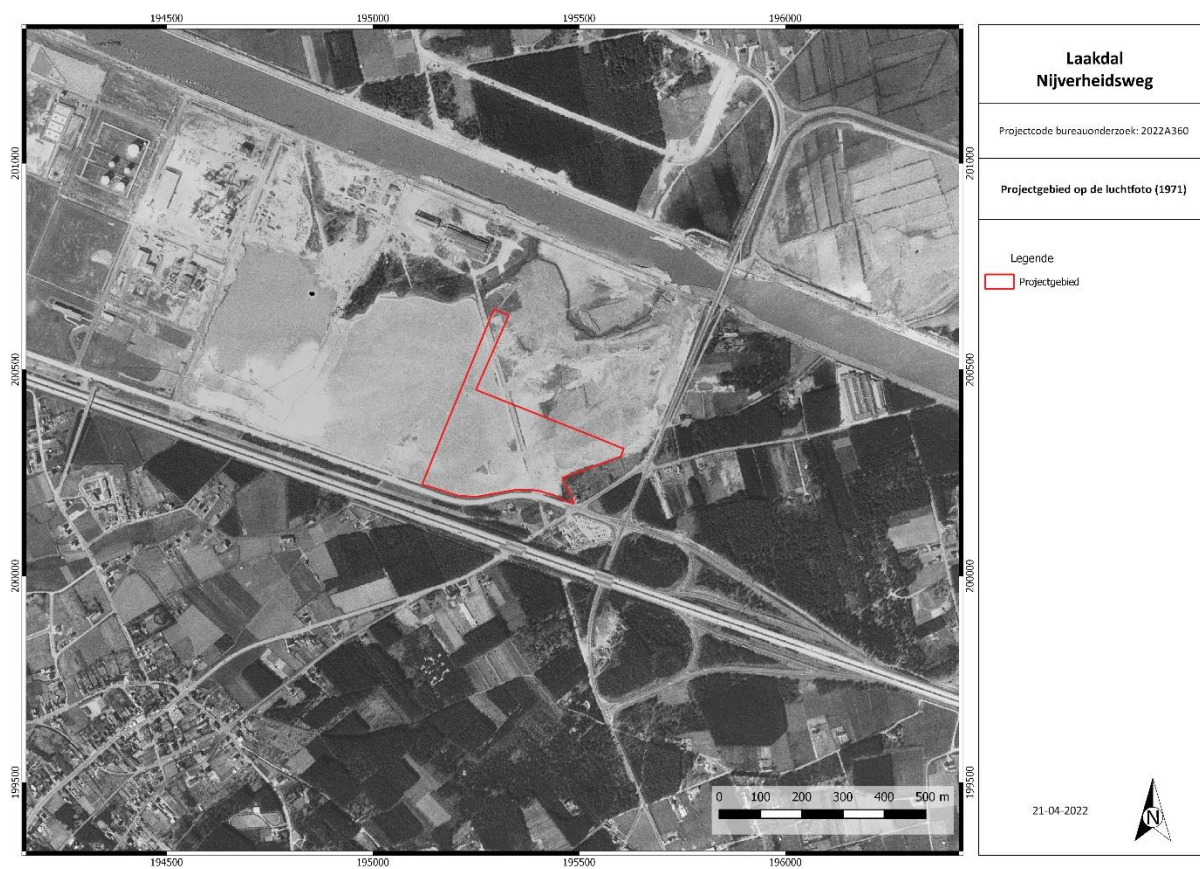
Op de luchtfoto uit 1979-1990 is te zien dat er al meer industriegebouwen werden opgericht in de omgeving. Het projectgebied zelf bleef braakliggend. Op de luchtfoto van 2000-2003 is de industriebouw reeds tot aan de westelijke grens gekomen. Het terrein zelf is braakliggend maar in het westen zijn enkele “vakken” zichtbaar. Mogelijk werd deze strook gebruikt als werfzone en stockage tijdens de oprichting van de industriegebouwen. De weg die over het terrein liep is enkel nog in het zuiden herkenbaar.



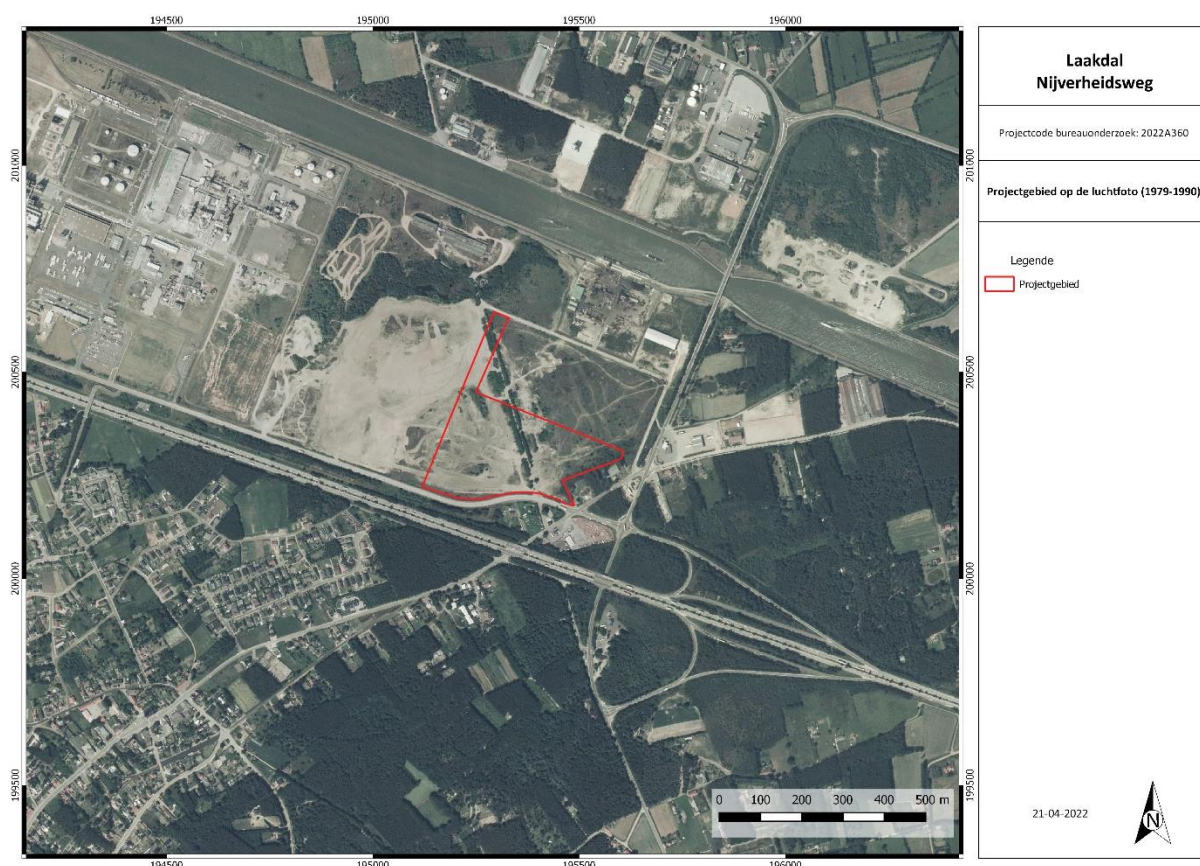
Figuur 19: Topografische kaart uit 1952-1969 met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.



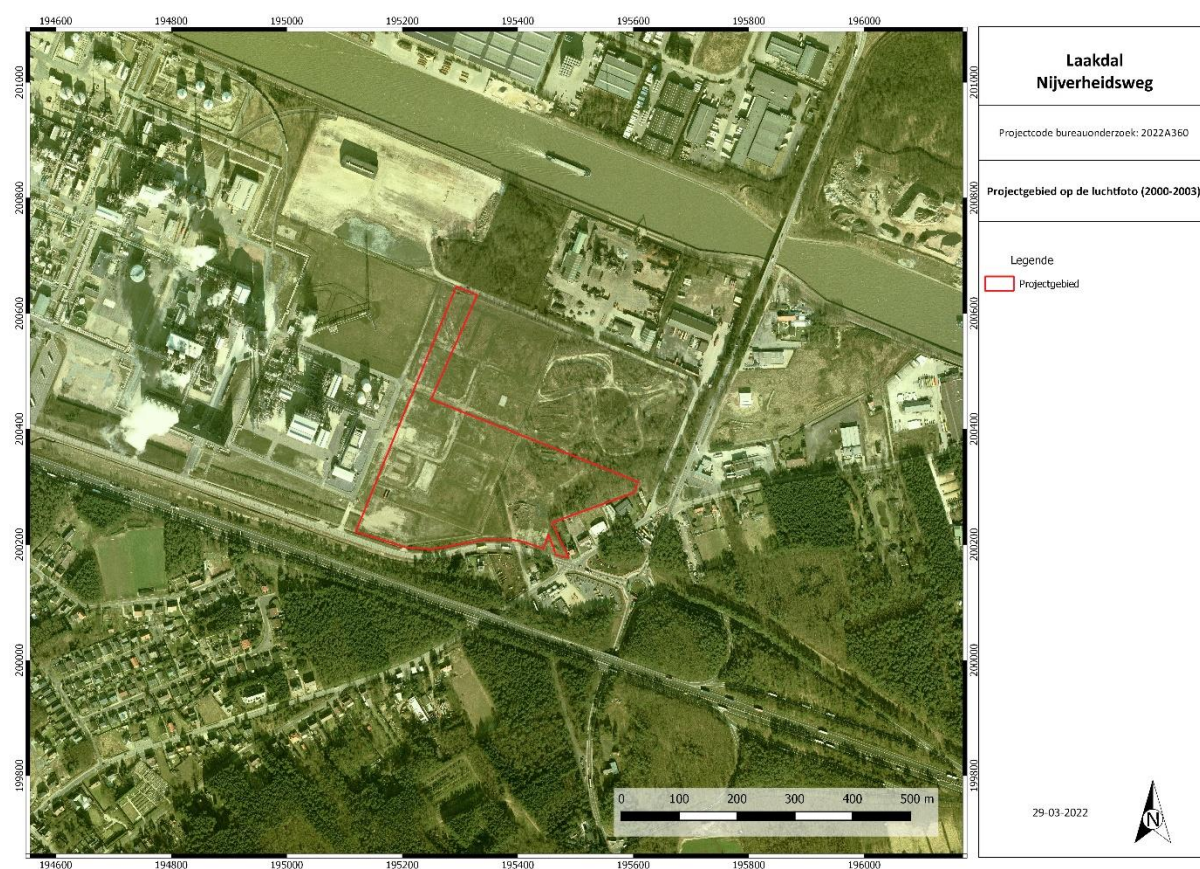
Figuur 20: Topografische kaart uit 1961-1981 met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.



Figuur 21: Het projectgebied op de luchtfoto van 1971. © Geopunt Vlaanderen s.d.



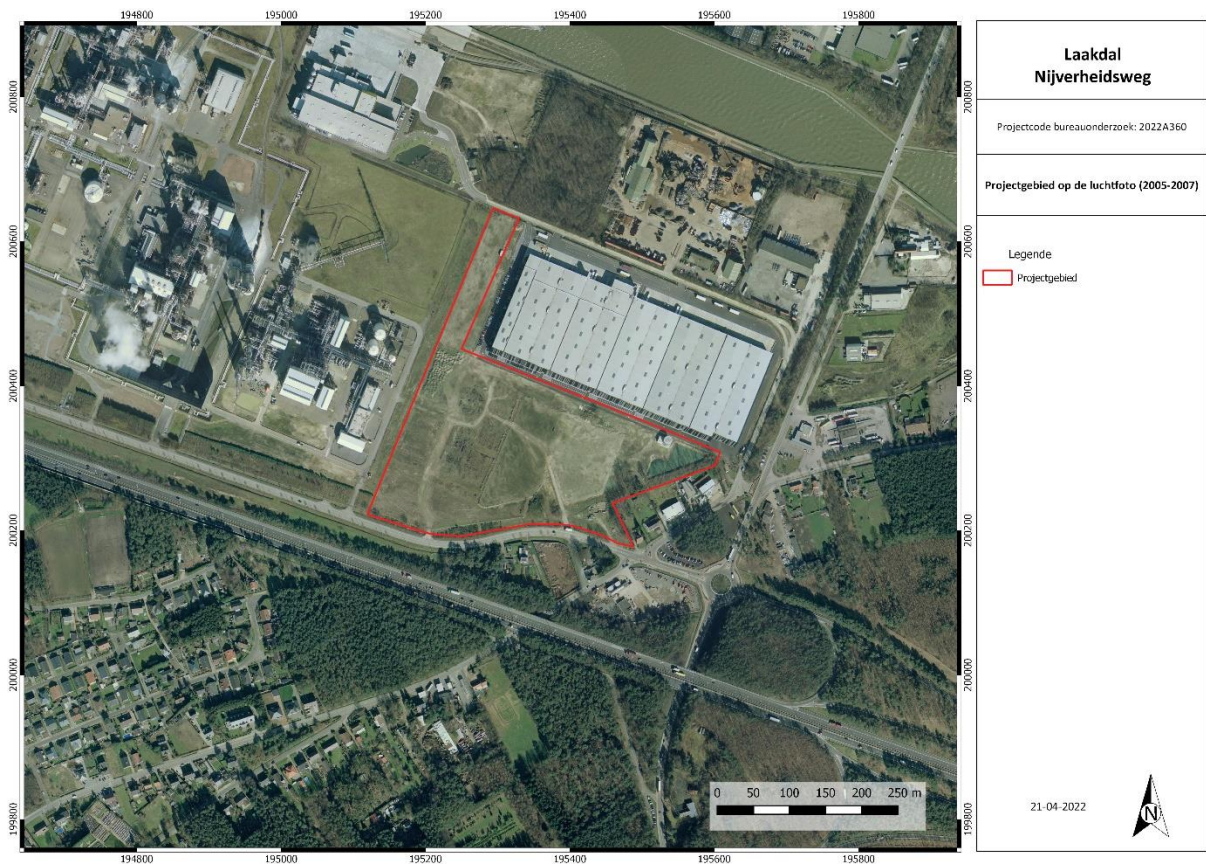
Figuur 22: Het projectgebied op de luchtfoto van 1979-1990. © Geopunt Vlaanderen s.d.



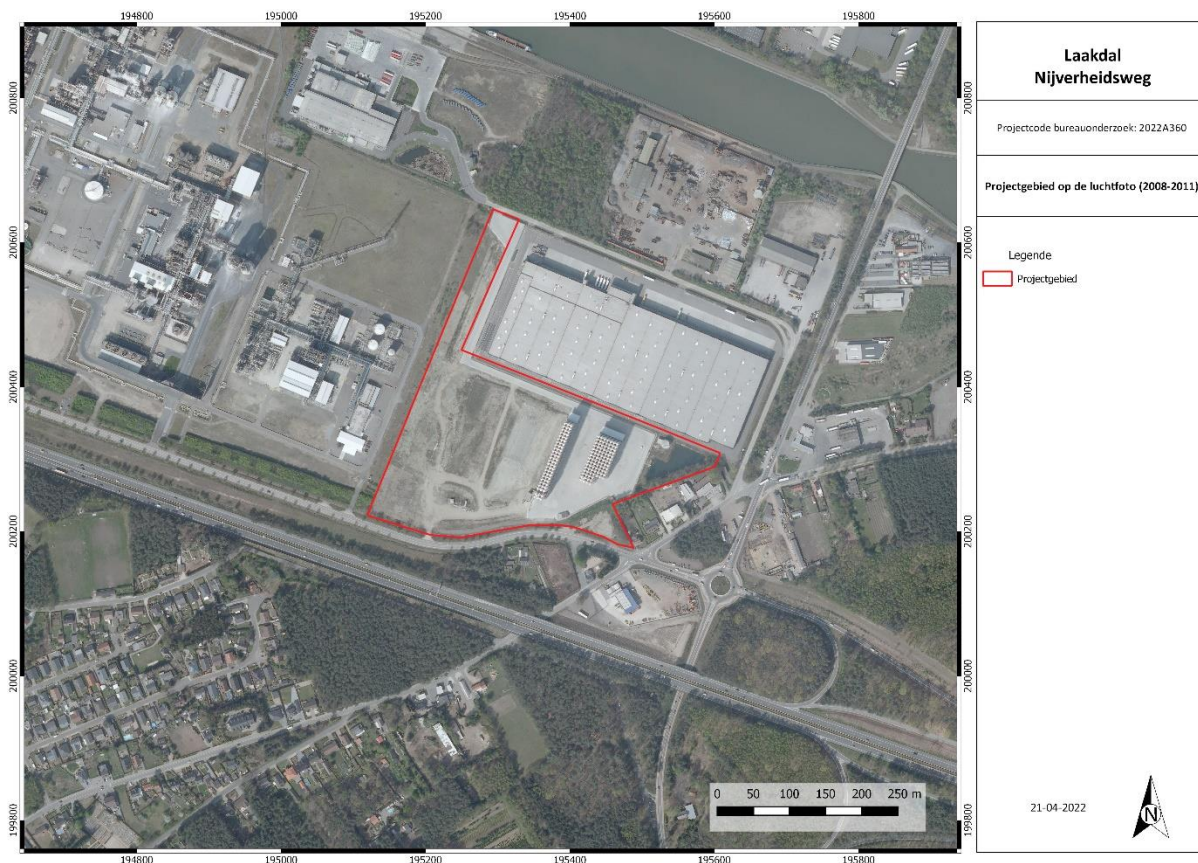
Figuur 23: Het projectgebied op de luchtfoto van 2000-2003. © Geopunt Vlaanderen s.d.

Huidige toestand

Op de luchtfoto uit 2005-2007 is te zien dat het gebouw ten noorden werd opgericht. Op het projectgebied zelf werd in het oosten het bufferbekken aangelegd. Op dit moment is de Hezemeerloop waarschijnlijk verlegd naar het zuiden van het projectgebied. Op de luchtfoto van 2008-2011 is te zien dat de silobatterijen werden opgericht. De zone waar de geplande werken voorzien zijn bleef braakliggend.



Figuur 24: Het projectgebied op de luchtfoto van 2005-2007. © Geopunt Vlaanderen s.d.



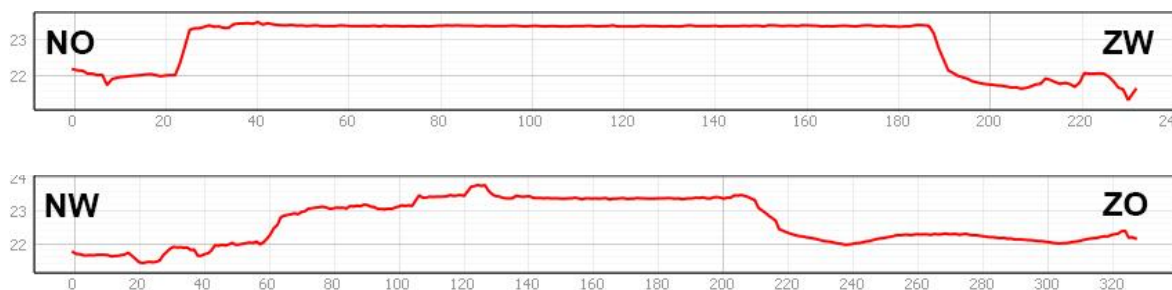
Figuur 25: Het projectgebied op de luchtfoto van 2008-2011. © Geopunt Vlaanderen s.d.

Op basis van het Digitaal Hoogtemodel en de hoogteprofielen kan men stellen dat de hoogte in het projectgebied varieert tussen ca. 21,5-23,5 m + TAW. Centraal, waar de magazijnen zullen komen, is een hoger gelegen zone te zien die op ca. 23,4 m TAW ligt. Rondom bevindt het maaiveld zich op ca. 21,6-22 m TAW. Het oorspronkelijke reliëf lijkt hier dus verdwenen te zijn en het lijkt erop dat bij de omliggende werkzaamheden de zone van de toekomstige magazijnen reeds opgehoogd werd¹⁶.

¹⁶ Dit vermoeden werd bevestigd door de opdrachtgever.



Figuur 26: Het projectgebied op het DHM (Hillshade). © Geopunt Vlaanderen s.d.



Figuur 27: Hoogteprofielen. © Geopunt Vlaanderen s.d.

2.2.6. ARCHEOLOGISCH VERWACHTING

Op basis van het bureauonderzoek kan een iets meer gespecificeerde verwachting voor het projectgebied worden opgesteld.

Aard vindplaatsen

De aanwezigheid van archeologische vindplaatsen hangt samen met de natuurlijke landschappelijke gesteldheid. In de loop van de tijd zijn er duidelijke verschillen in locatiekeuzen te onderscheiden.

Steentijdsites

Uit een ruimtelijke analyse van het landschap blijkt dat vindplaatsen van jagers-verzamelaars in vrijwel alle gevallen te vinden zijn op de overgang van nat naar droog (de zogenaamde gradiëntzone). Het projectgebied bevond zich in een duinlandschap met ten zuiden een heuvelrug en ten noorden een waterloop. De zone van de geplande werken bevindt zich al iets verder van de waterloop (ca. 330 m) waardoor het archeologisch potentieel naar steentijdsites eerder als middelmatig gezien dient te worden. In de omgeving zijn betere locaties aanwezig, met name dichterbij de waterloop of op de heuvelrug. Ten oosten, op de heuvelrug, werden dan ook al steentijdvondsten aangetroffen.

Nederzettingen van landbouwende gemeenschappen (Late Steentijd t/m Nieuwe tijd)

Met de introductie van de landbouw werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mens. De oudste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden en moesten bovendien goed ontwaterd zijn. In dit opzicht is de aanwezigheid van een plaggendek betekenisvol. Deze zogenaamde plaggenbodems liggen vanouds op de meest vruchtbare en goed bewerkbare gronden. De akkergebieden werden door eeuwenlange plaggenbemesting met een dik humeus dek opgehoogd.

Ter hoogte van het projectgebied lijkt dergelijk plaggendek afwezig te zijn. Het is echter onzeker hoe oud de duinen zijn en wat de situatie was tijdens verschillende periodes. In de omgeving werd nog maar weinig onderzoek uitgevoerd, maar ten oosten werden wel vondsten uit de metaaltijden aangetroffen. Deze werden wel aangetroffen op de heuvelrug zelf. Het projectgebied heeft derhalve een middelhoge potentie op de aanwezigheid van sporen en vondsten vanaf de pre-/protohistorie tot en met de Romeinse periode.

Vanaf de (volle) middeleeuwen behoorde het projectgebied vermoedelijk tot een uitgestrekt bosgebied dat later degenereerde tot een uitgestrekt heidegebied. Alleen sporen van extensief gebruik (bijv. grondstofwinning, bosbouw...) worden in het projectgebied voor deze periode verwacht. Op basis van de historische kaarten blijkt in de nieuwe tijd enkel in het oosten een gebouw aanwezig te zijn. De aanwezige heide maakte uiteindelijk plaats voor bos.

Ook sporen en vondsten uit Wereldoorlog II kunnen ter hoogte van het projectgebied aangetroffen worden aangezien de nabij gelegen brug over het Albertkanaal een belangrijke rol speelde bij de bevrijding van Geel. Ten oosten werden loopgraven en een schuttersputje aangetroffen.

Diepteligging

De 20^{ste}-21^{ste}-eeuwse ontwikkelingen op het terrein lijken te wijzen op een ophoging van het terrein (cfr. dieptesonderingen, DHM). Men dient er dus rekening mee te houden dat het oorspronkelijke maaiveld zich onder deze ophoging bevindt. Op basis van de natuurlijk bodemkundige kenmerken van het plangebied wordt verwacht dat vindplaatsen zich voornamelijk direct onder het oorspronkelijke maaiveld bevinden of plaatselijk overdekt zijn door stuifzanden.

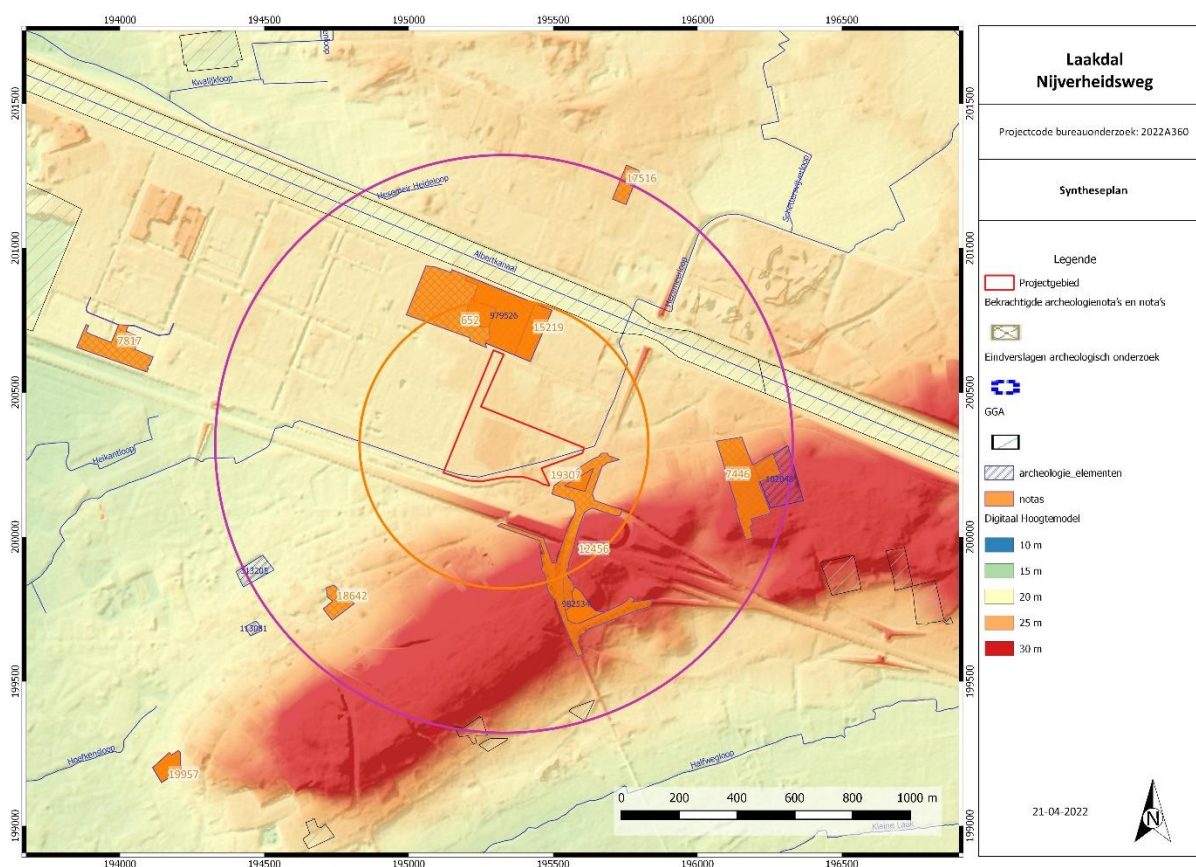
Gaafheid en conservering

Het terrein lijkt lange tijd weinig veranderingen te kennen. De heide werd wel omgevormd tot bos, waarna deze in de 20^{ste} eeuw werd gekapt. Op basis van de topografische kaarten lijkt het reliëf met duinen wel behouden te zijn bij deze veranderingen. Op basis van het bureauonderzoek lijkt het terrein wel wijzigingen te ondergaan bij de inrichting van de omgeving tot industriegebied. De verbreding van het Albertkanaal en de oprichting van de naastliggende silobatterijen zorgden enerzijds voor een nivellering van het terrein en een ophoging (ter hoogte van de toekomstige magazijnen). Ook de uitgevoerde dieptesonderingen bevestigen dit. In relatie tot de historische gegevens lijkt enkel de eerste aangeboorde laag van de dieptesonderingen effectief een ophoging te zijn (tot ca. 21-20 m TAW). In hoeverre bij deze werken ook de ondergrond en daarmee het archeologisch niveau verstoord werd is onduidelijk.

Onder droge omstandigheden is de conservering van organisch materiaal slecht. Veelal is alleen keramiek en steen bewaard gebleven.

2.2.7. SYNTHESE: DATERING EN INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen (landschappelijk, historisch, archeologisch) over het archeologische potentieel van het terrein?



Figuur 28: Syntheseplan.

Het projectgebied is gelegen in de Kempen. Uit het Digitaal Hoogtemodel blijkt het projectgebied in een vrij vlak gebied te liggen met ten zuiden een noordoost-zuidwest georiënteerde heuvelrug waarop onder meer Eindhout gelegen is. Op ca. 2 km ten westen van het projectgebied stroomt de Grote Nete, op ca. 1,6 km ten zuiden de Kleine Laak. Over het terrein loopt in het zuiden de Hezemeerloop. Op basis van de historische gegevens liep deze waterloop oorspronkelijk net ten noorden van het projectgebied. De bodem wordt gekenmerkt door een duingrond. Deze duinen zijn duidelijk te herkennen op de historische kaarten.

De zone van de geplande werken bevindt zich al iets verder van de waterloop (ca. 330 m) waardoor het archeologisch potentieel naar steentijdsites eerder als middelmatig gezien dient te worden. In de omgeving zijn betere locaties aanwezig, met name dichterbij de waterloop of op de heuvelrug. Ten oosten, op de heuvelrug, werden dan ook al steentijdvondsten aangetroffen.

Met de introductie van de landbouw werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mens. De oudste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden die bovendien goed ontwaterd moesten zijn. In dergelijke gevallen zijn plaggengronden interessant. Ter hoogte van het projectgebied lijkt dergelijk plaggende afwezig te zijn. Het is echter onzeker hoe oud de duinen zijn wat de situatie was tijdens verschillende periodes. In de omgeving werd nog maar weinig onderzoek uitgevoerd, maar ten oosten werden wel vondsten uit de metaaltijden aangetroffen. Deze werden wel aangetroffen op de

heuvelrug zelf. Het projectgebied heeft derhalve een middelhoge potentie op de aanwezigheid van sporen en vondsten vanaf de pre-/protohistorie tot en met de Romeinse periode.

Vanaf de (volle) middeleeuwen behoorde het projectgebied vermoedelijk tot een uitgestrekt bosgebied dat later degenereerde tot een uitgestrekt heidegebied. Alleen sporen van extensief gebruik (bijv. grondstofwinning, bosbouw...) worden in het projectgebied voor deze periode verwacht. Op basis van de historische kaarten blijkt in de nieuwe tijd enkel in het oosten een gebouw aanwezig te zijn. De aanwezige heide maakte uiteindelijk plaats voor bos.

Ook sporen en vondsten uit Wereldoorlog II kunnen ter hoogte van het projectgebied aangetroffen worden aangezien de nabij gelegen brug over het Albertkanaal een belangrijke rol speelde bij de bevrijding van Geel. Ten oosten werden loopgraven en een schuttersputje aangetroffen.

Het terrein lijkt lange tijd weinig veranderingen te kennen. De heide werd wel omgevormd tot bos, waarna deze in de 20^{ste} eeuw werd gekapt. Op basis van de topografische kaarten lijkt het reliëf met duinen wel behouden te zijn bij deze veranderingen. Op basis van het bureauonderzoek lijkt het terrein wel wijzigingen te ondergaan bij de inrichting van de omgeving tot industriegebied. De verbreding van het Albertkanaal en de oprichting van de naastliggende silobatterijen zorgden enerzijds voor een nivellering van het terrein en een ophoging (ter hoogte van de toekomstige magazijnen). Ook de uitgevoerde dieptesonderingen bevestigen dit. In relatie tot de historische gegevens lijkt enkel de eerste aangeboorde laag effectief een ophoging te zijn (tot ca. 21-20 m TAW). In hoeverre bij deze werken ook de ondergrond en daarmee het archeologisch niveau verstoord werd is onduidelijk.

2.2.8. AFWEGING NOODZAAK VERDER ONDERZOEK

- In welke zones is verder vervolgonderzoek noodzakelijk indien archeologisch erfgoed potentieel aanwezig is en bedreigd wordt ten gevolge van de geplande ingrepen?

In het projectgebied worden magazijnen opgericht met omliggende verharding. Op basis van het bureauonderzoek blijkt het terrein in het verleden reeds bouwrijp gemaakt te zijn met deze toekomstige werken in het achterhoofd. Ter hoogte van de magazijnen, waarvan de vloerplaat op 23,45 m TAW zal komen, werd het terrein reeds opgehoogd tot dit niveau. De westelijke, te verhardende zone ligt momenteel op ca. 21,6 m à 22 m TAW waardoor ook hier grotendeels op het bestaande maaiveld verder gewerkt zal worden. Enkel de palen, het infiltratiebekken en diepere nutsleidingen zullen het archeologisch niveau, indien nog aanwezig, verstoren.

Gezien de aanwezige ophogingen en mogelijke nivelleringen, de geplande werken waarbij slechts zeer lokaal door de ophoging gegaan zal worden en het archeologisch potentieel kan gesteld worden dat het potentieel op kenniswinst te beperkt is om verder onderzoek uit te voeren. Er wordt dan ook geen verder onderzoek geadviseerd.

3. SAMENVATTING

Het projectgebied is gelegen in de Kempen. Uit het Digitaal Hoogtemodel blijkt het projectgebied in een vrij vlak gebied te liggen met ten zuiden een noordoost-zuidwest georiënteerde heuvelrug waarop onder meer Eindhout gelegen is. Op ca. 2 km ten westen van het projectgebied stroomt de Grote Nete, op ca. 1,6 km ten zuiden de Kleine Laak. Over het terrein loopt in het zuiden de Hezemeerloop. Op basis van de historische gegevens liep deze waterloop oorspronkelijk net ten noorden van het projectgebied. De bodem wordt gekenmerkt door een duingrond. Deze duinen zijn duidelijk te herkennen op de historische kaarten.

De zone van de geplande werken bevindt zich al iets verder van de waterloop (ca. 330 m) waardoor het archeologisch potentieel naar steentijdsites eerder als middelmatig gezien dient te worden. In de omgeving zijn betere locaties aanwezig, met name dichterbij de waterloop of op de heuvelrug. Ten oosten, op de heuvelrug, werden dan ook al steentijdvondsten aangetroffen.

Met de introductie van de landbouw werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mens. De oudste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden die bovendien goed ontwaterd moesten zijn. In dergelijke gevallen zijn plaggengronden interessant. Ter hoogte van het projectgebied lijkt dergelijk plaggende afwezig te zijn. Het is echter onzeker hoe oud de duinen zijn en wat de situatie was tijdens verschillende periodes. In de omgeving werd nog maar weinig onderzoek uitgevoerd, maar ten oosten werden wel vondsten uit de metaaltijden aangetroffen. Deze werden wel aangetroffen op de heuvelrug zelf. Het projectgebied heeft derhalve een middelhoge potentie op de aanwezigheid van sporen en vondsten vanaf de pre-/protohistorie tot en met de Romeinse periode.

Vanaf de (volle) middeleeuwen behoorde het projectgebied vermoedelijk tot een uitgestrekt bosgebied dat later degenereerde tot een uitgestrekt heidegebied. Alleen sporen van extensief gebruik (bijv. grondstofwinning, bosbouw...) worden in het projectgebied voor deze periode verwacht. Op basis van de historische kaarten blijkt in de nieuwe tijd enkel in het oosten een gebouw aanwezig te zijn. De aanwezige heide maakte uiteindelijk plaats voor bos.

Ook sporen en vondsten uit Wereldoorlog II kunnen ter hoogte van het projectgebied aangetroffen worden aangezien de nabij gelegen brug over het Albertkanaal een belangrijke rol speelde bij de bevrijding van Geel. Ten oosten werden loopgraven en een schuttersputje aangetroffen.

Het terrein lijkt lange tijd weinig veranderingen te kennen. De heide werd wel omgevormd tot bos, waarna deze in de 20^{ste} eeuw werd gekapt. Op basis van de topografische kaarten lijkt het reliëf met duinen wel behouden te zijn bij deze veranderingen. Op basis van het bureauonderzoek lijkt het terrein wel wijzigingen te ondergaan bij de inrichting van de omgeving tot industriegebied. De verbreding van het Albertkanaal en de oprichting van de naastliggende silobatterijen zorgden enerzijds voor een nivellering van het terrein en een ophoging (ter hoogte van de toekomstige magazijnen). Ook de uitgevoerde dieptesonderingen bevestigen dit. In relatie tot de historische gegevens lijkt enkel de eerste aangeboorde laag effectief een ophoging te zijn (tot ca. 21-20 m TAW). In hoeverre bij deze werken ook de ondergrond en daarmee het archeologisch niveau verstoord werd is onduidelijk.

In het projectgebied worden magazijnen opgericht met omliggende verharding. Op basis van het bureauonderzoek blijkt het terrein in het verleden reeds bouwrijp gemaakt te zijn met deze toekomstige werken in het achterhoofd. Ter hoogte van de magazijnen, waarvan de vloerplaat op 23,45 m TAW zal komen, werd het terrein reeds opgehoogd tot dit niveau. De westelijke, te verhardende zone ligt momenteel op ca. 21,6 m à 22 m TAW waardoor ook hier grotendeels op het bestaande maaiveld verder gewerkt zal worden. Enkel de palen, het infiltratiebekken en diepere nutsleidingen zullen het archeologisch niveau, indien nog aanwezig, verstoren.

Gezien de aanwezige ophogingen en mogelijke nivelleringswerken, de geplande werken waarbij slechts zeer lokaal door de ophoging gegaan zal worden en het archeologisch potentieel kan gesteld worden dat het potentieel op kenniswinst te beperkt is om verder onderzoek uit te voeren. Er wordt dan ook geen verder onderzoek geadviseerd.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. LITERATUUR

Sondex (2020) *Sondeerrapport 34768*, Lokeren. (onuitgegeven)

E. Van Ranst & C. Sys, 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1: 20000)*. Laboratorium voor Bodemkunde, Universiteit Gent.

4.2. WEBSITES

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Eindhoven
[online] <https://id.erfgoed.net/themas/14101> (Geraadpleegd op 28-03-2022)

CadGIS (2020) *Kadasterplan*, http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 28/03/2022)

CAI (maart 2022), <https://cai.onroerenderfgoed.be/bestand> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Cartesius (s.d.), <http://cartesius.be/CartesiusPortal/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

DOV (s.d.) *Bodemkaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

DOV (s.d.) *Potentiële bodemerosiekaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

DOV (s.d.) *Quartair geologische kaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

DOV (s.d.) *Tertiair geologische kaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geoportaal (2022) <https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=9&lat=6639473.15&lon=462444.02>. (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Atlas der Buurtwegen*, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Bodembedekkingskaart*, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Digitaal Hoogtemodel*, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Ferrariskaart*, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Orthofotomozaïek*, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Vandermaelenkaart*, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 28/03/2022)

NGI (2021) *Topomapviewer*, <http://www.ngi.be/topomapviewer/public?lang=nl&> (geraadpleegd op 28/03/2022)

5. FIGURENLIJST

Figuur 1: Beslissingsboom in functie van het huidig project.....	1
Figuur 2: Het Grootchalig Referentiebestand met aanduiding projectgebied. © AGIV.....	2
Figuur 3: Topografische kaart met aanduiding projectgebied. Deze geeft de situatie weer voor het oprichten van de silobatterijen en het gebouw ten noorden van het projectgebied. © Topomapviewer 2021.....	5
Figuur 4: Plan bestaande toestand © DMA.....	6
Figuur 5: Inplantingsplan nieuwe toestand © DMA.....	8
Figuur 6: Nieuwe toestand magazijnen. © DMA.....	9
Figuur 7: Snede sprinkler © DMA.....	10
Figuur 8: Het projectgebied op het DHM raster 1 m (Hillshade) © Geopunt Vlaanderen s.d.....	11
Figuur 9: Tertiair geologische kaart met aanduiding projectgebied. © DOV Vlaanderen s.d.	12
Figuur 10: Quartaire geologische kaart met aanduiding projectgebied. © DOV Vlaanderen s.d.	12
Figuur 11: Uitleg type 1, 3 en 3b quartair geologische kaart. © DOV Vlaanderen s.d.	13
Figuur 12: Bodemkaart met het projectgebied in overlay. © DOV Vlaanderen s.d.....	14
Figuur 13: Kadasterplan met vondstlocaties CAI en het projectgebied. © CAI.....	15
Figuur 14: Ferrariskaart (1771-1878 n.C.) met aanduiding van het projectgebied. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	17
Figuur 15: Atlas der Buurtwegen (1841 n.C.) met aanduiding projectgebied. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	18
Figuur 16: Kaart van Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding projectgebied. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	19
Figuur 17: Militaire kaart (1801-1900) met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.	19
Figuur 18: Topografische kaart uit 1860-1873 met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.	20
Figuur 19: Topografische kaart uit 1952-1969 met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.	21
Figuur 20: Topografische kaart uit 1961-1981 met aanduiding projectgebied. © Cartesius s.d.	22
Figuur 21: Het projectgebied op de luchtfoto van 1971. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	22
Figuur 22: Het projectgebied op de luchtfoto van 1979-1990. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	23
Figuur 23: Het projectgebied op de luchtfoto van 2000-2003. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	23
Figuur 24: Het projectgebied op de luchtfoto van 2005-2007. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	24
Figuur 25: Het projectgebied op de luchtfoto van 2008-2011. © Geopunt Vlaanderen s.d.....	25
Figuur 26: Het projectgebied op het DHM (Hillshade). © Geopunt Vlaanderen s.d.	26
Figuur 27: Hoogteprofielen. © Geopunt Vlaanderen s.d.	26
Figuur 28: Syntheseplan.	29

6. TABEL ARCHEOLOGISCHE PERIODES

Archeologische Periode		Datering
Nieuwste Tijd		Vanaf 1800
Nieuwe Tijd		1500 – 1800
Middeleeuwen	Laat	1200 – 1500
	Vol	900 - 1200
	Vroeg	450 - 900
Romeinse Tijd	Laat	270 - 450
	Midden	70 – 270
	Vroeg	50 v.C. – 70 n.C.
IJzertijd	Laat	250 – 50
	Midden	500 – 250
	Vroeg	800 – 500
Bronstijd	Laat	1100 – 800
	Midden	1800 – 1100
	Vroeg	2000 – 1800
Neolithicum	Finaal	3000 – 2000
	Laat	3500 – 3000
	Midden	4500 – 3500
	Vroeg	5000 – 4500
Mesolithicum	Laat	6500 – 5000
	Midden	7700 – 6500
	Vroeg	9500 – 7700
Paleolithicum	Finaal	12000 – 9500
	Laat	35000 – 12000
	Midden	300000 – 35000
	Vroeg	Tot 300000 v.C.